

Ishia vsak dan razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

Issued daily except Sundays and Holidays

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XL

Registered as second-class matter January 22, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL. SREDA 6. FEBRUARJA (FEBRUARY) 1918

STEV.—NUMBER 21.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, as filed at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

GIBANJE ZA S. R. Z. V CALUMETU, MICH.

Slovenski rudarji v kakršen koli kroju na velikem shodu za republiško združenje.

SPREJETA RESOLUCIJA.

Calumet, Mich. — Cenjeno uredništvo "Prosvete," blagovolite priobčiti v svojem cenjenem listu, in sicer če mogoče v sredino, naslednje poročilo o zborovanju shoda, ki se je vršil dne 27. prosinca v mestni dvorani na Calumetu, Mich., vprid Slovenskemu republiškem združenju.

Shod za Slovensko Republiško Zdrženje je bil napovedan ob treh popoldne. Točno ob tej uri se je bilo zbralo le veliko število Slovencev in Hrvatov. Ker pa je imelo društvo v. Južefa štev. 1. S. R. Z. sejo tisto popoldne in je bilo pričakovati dokaj članov od tamkaj, se je shod pričel šele blizu četrte ure.

Zborovanje je odprl g. Zvonko Novak ter prosil navzoče občinstvo, naj si izvoli predsednika in zapisničarja.

Za predsednika je bil izvoljen naš zavedni rojak Pavel Zalec in zapisničarjem pa P. J. Špehar.

Soglasno izvoljeni predsednik pozdravi zborovalce in se jim zahvali za obilno vdeležbo na tem tako važnem shodu. V kratkem nagovoru omenja smer zborovanja in položaj Slovencev pod avstrijsko dinastijo.

Zatem nastopi pevsko društvo "Slovenec", ki zapoje našo pesem "Slovenec sem" v veliko zadovoljstvo vsakega navzočega občinstva.

Nato sme položiti krono na glavo g. Zvonko Novaka, predsednika Slovenskega Republiškega Zdrženja.

Nam je razloži pomen shoda, gojšan cilje Slovenskega Republiškega Zdrženja, poudarja veliko važnost ustanovitve političnega društva "Zdrženje Slovencev na Calumetu, Mich." in pridruženice S. R. Z. V živih barvah in izrazitih slikah nam opiše položaj Slovencev, oziroma Jugoslovancev pod habsburško dinastijo, ki je ob vsaki priliki zatirala Jugoslovane. Poudarja, kako bi se potem čvrsti slovenski narod naglo razvijal ter postajal nekakšna, ko bi mu bila dana svoboda. In ker ne smejo Slovani v Avstriji nikedar storiti in se otrzeti jarma habsburške dinastije, je naša dolžnost, da jim pomagamo, oziroma delujemo na to pri vladi Združenih držav, ki bo prav gotovo velik faktor ob sklepanju svetovnega miru. Slovenci in ostali Jugoslovani naj postanejo neodvisen narod, ki si naj sam odločuje svoje usode in obliko svoje vlade. Ali ti narodi so stili do grla monarhističnega režima, zato si pa nikakor ne žele priti izpod enega monarhističnega jarma pod drugega, ki je prav takšen značaja. Jugoslovani si žele državno obliko, kjer bodo vsi trije narodi gospodarji na svoji zemlji koder bodo imeli svoje šole, svoje uradništvo, svoje zastopstvo po vseh korporacijah. Ta oblika pa more biti edinole federativna republika. Slovensko Republiško Zdrženje deluje na to, da bi to željo slovenskega naroda pojamila in do pitice nastanka dopovedala vladi Združenih držav; zato je edino prav in koristno, če se oklenemo Slovenskega Republiškega Zdrženja.

Po končanju tega govora nastopi spet pevsko društvo "Slovenec" ter nam zapoje "Morje Adrijskano."

Zatem se je pričel razgovor o nekakšni shodu v visokim duhovniškim ovratnikom pa neduh potez na zabuhlem in ošabnem obrazu. Kakor petelin na do mačem gnoju se postavi ta človek pred obrano občinstva ter jame kvantiti nekaj o potopu ladje Lusitanije, nadalje o korupciji in podkupljivosti hrvaškega časopisa, ki mu očita šek, da je bilo za svetle avstrijske kronce v službi avstrijske vlade. Temu kvantiti (Daje na 4. str., 1. kol.)

AMERIŠKI TOPNIČARJI ODBILI NOV NAPAD.

Topovi strica Sama prekršili Nemoem računa. Priprava za veliko ofenzivo na zapadu.

AMERIŠKI MORDA INVADI. RAJO ALEAGIJO.

Ameriška fronta v Franciji, 5. feb. — Nemci so hoteli ponovno napasti ameriško črto v ponedeljek zjutraj, toda naša artilerija jim je zopet prekršila računa. Ameriški so dobili informacije, da bodo Nemci napadli brez topniške priprave in v ponedeljek zjutraj, so se za pojavile močne čete pred ameriški zakopi. Ali sovrtaški se je zmotil, ko je mislil, da nas bo zmotil, ko je mislil, da nas bo našel nepripravljen. Ameriški topovi so nekaj minut pred napadom vrgli slovit ogenj na vsi črti in Nemci so našli sile v svoje luknje. Ker so jih ujele granate ravno na poti, so morali imeti precej izgub.

Pozneje so Nemci bombardirali s plinskimi granatami ceste v ozadiju ameriške fronte, toda škoda niso naredili. Vreme je zelo meglno. Topniški dvoboji se nadaljuje. Naši vojaki, ki so bili v soboto lahko ranjeni, so se prostovoljno vrnili nazaj v svoje pozicije na bojni črti.

Zavezniki pripravljajo ofenzivo.

Washington, 5. feb. — Iz angleških virov, ki temelje na neobjavljenih zaključkih zaveznikega vojnega sveta v Versaillesu, se je izvedelo, da hočejo zavezniki prići na pomoč nemškemu delavstvu in udariti po pruski militaristični mašini na zapadni fronti, predno more mašina prej udariti po njih. Zavezniki so izdelali načrt za ofenzivno napad na fronto od belgijske meje do belgijskega obzolja. Središče kampanje bo v Flandriji, kjer bodo angleške čete nočile najtežje breme boja, toda sovrtaški ne bo imel več prilike, da bi vozil divizije moč in kanone iz drugih okolišev zapadne fronte; zato bo ofenziva splošna. Razume se, da bodo tudi ameriške čete igrale večjo vlogo v tej ofenzivi. Kakor je razvidno iz nadaljnjih poročil, imajo Američani del fronte na planjavi Woivre med rekama Maso in Moselo kakih dvanajst milj južno od Verduna. Ta del bojišča je važen zato, ker je blizu lorenske meje in če imajo zavezniki v našturo invazijo Lorene in Alzacije, bo ta naloga podeljena ameriški armadi.

Vojni tajnik Baker pravi v svojem tedenskem poročilu o položaju na fronti, da je zavezniki armada z ameriški četami vred na zapadnem bojišču zdaj močnejša po številu moč od nemške.

Nemci imajo 2, 700,000 moč na zapadni fronti.

Paris, 5. febr. — Po zanesljivih informacijah se Nemčija marljivo pripravila na spomladansko ofenzivo ali defenzivo, kar se pride, na zapadni fronti. Po najnovejših vesteh je maršal Hindenburg pripravil 180 do 190 divizij, ki štejejo 2,700,000 do 2,850,000 moč. Vsa ta sila je zdaj na Francoskem in v Belgiji. Veliko tega vojaštva je prišlo iz ruske fronte. Do zdaj so imeli Nemci na zapadu največ 155 divizij, dočim imajo zdaj 115 divizij na bojni črti in kakih 65 do 75 divizij v rezervi.

Hindenburg ima še 60 divizij vojaštva na ruskem bojišču, toda sestavljene so iz starejših vojakov razbitih enot, medtem ko so vse boljše moči premečene na zapadno bojišče.

Vesti s bojišča.

Na zapadni fronti se ponavljajo spopadi med stražami in topniški boji. Francozi so večer odbili manjši nemški napad v okolišju Fresnoa.

Z italijanskega bojišča ni nič posebnega. Avstro-nemški letalci so v zadnjih štirindvajsetih urah metali bombe na Benetke, Padovo, Treviso in Mestre. V Trevisu je bomba padla na civilno bojnišče, ki pa ni ubila nikogar.

V Makedoniji se nadaljujejo topniški boji.

PONDELJKI Z OMEJENO KURJAVO OSTANEJO.

Ostra zima sadnjih par dni je znižala produkcijo premoga in mrali ponedeljki ostanejo do 25. marca.

POLOŽAJ JE KRITIČEN.

Washington, 5. feb. — Danes sta konferirala kurivni upravitelj Garfield in železniški ravnišatelj McAdoo in skraj gotovo je, da ostane odredba za omejeno kurjavo ob ponedeljkih v veljavi do 25. marca, kakor je bilo prvotno sklenjeno. Garfield je dobil poročila, da je izredni uraz sadnjih dveh dni znižal produkcijo premoga za 15% in viaki s premogom so sopot našel nepripravljeni.

Chicago, Ill. — Železnice niso dostavile voz s premogom s premogovim skladiščem in po inonju kurivne uprave je položaj postal zelo resen.

V državnem obrambnem svetu na 120 W. Adamsovi ulici so se posvetovali o položaju. Bili so navzoči tudi uradniki državne in okrajne kurivne uprave.

Neki odbornik je dejal: "Nastali bodo nemiri v mestu, če ne pride odpomok."

Fred W. Upham, ravnatelj Consumers kompanije, se je posvetoval nad eno uro v pisarni državne kurivne uprave. Ko je prišel iz pisarne, so ga častnikaraki poročevalci obsuli s vprašanji, če se je prizadeval, da dobi premog za Consumers kompanije.

"Povedal sem jim fakta," je rekel Upham. "Ljudstvo v gnetu maruje in dobiti moramo premog na premogovih skladiščih za domače potrebe."

Možje, čene in otroci so prošili za premog. Rekel so jim, da naj spolinjo listke, s katerimi sahtevajo, da jim mors njih distriktni trgovce takoj oddati premog, ker se nahajajo v veliki potrebi. Poročajo, da bodo petdeset domov ob severnem obrežju zapeli, ker ne morejo dobiti premoga.

C. E. Allen, ki je dedeljen zvezni kurivni upravi, se je izrazil, da bodo morali zapreti važne in nevažne industrije, če nimajo zdaj premoga v zalogi. Podal je tole značilno izjavo.

"Praktično je nemogoče v tej sezoni izjednačiti primanjkljaja. Vseled tega je dolžnost vsakega meščana, da zniža konzum premoga, četudi mora trpeti in je kaj takega zanj neprijetno, ker s tem pomaga, da so drugi na gorkem, ki bi v nasprotnem slučaju trpeli."

Earl Dean Howard, kurivni podupravitelj, pravi, da so odpravile železnice:

"Železnice niso porinile voz k raznim premogovim skladiščem ob mestni meji. Imele so vzroke. Oddale niso premoga, kot so obljubile, in mi razmišljamo o situaciji. Padec temperature je hud udarec in pomanjkanje je akutno."

Victor A. Olander, tajnik "Delavske državne federacije" v Illinoisu, je kritiziral "Illinoisko zvezo tovarnarjev." Olander je tudi član državnega obrambnega odbora. Očital je, da člani zveze obratujejo tovarne ob sobotah popoldne in po delopustu, da nadomestijo zgube. Dejal je, da s tem bolj škodljivo, kot katerikoli čin sovrtaških inozemcev v tej občini. Predlagal je, da se imenuje odbor treh članov "Ameriške delavske federacije," ki naj preišče kurivno in železnico situacijo.

VLADNA KONTROLA SE JE RAZŠIRILA NA KURIV. NO OLJE.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je izdal proklamacijo, s katero razširja vladno kontrolo na kurivno olje. Proklamacija ne omenja gazolina in petroleja in drugih oljnih produktov, ki pa najbrž kmalu pridejo pod vladno nadzorstvo.

Načelnik oljne divizije je Mark L. Requa iz Kalifornije. Trgovci in tovarnarji si morajo prisrbečati oblastvena dovoljenja do 11. februarja.

74,500 NOVINECV POZVANIH V ARMADO.

23. februarja jih začne klicati in poziv bo trajal pet dni. Naborne komisije na delu.

KOLIKO STANE VOJNA.

Washington, 5. feb. — Desetmesečna vojna stane Zdrušena države \$7,100,000,000 ali 710 milijonov dolarjev mesečno in 34 milijonov dnevno. Več kot polovico te svoje je vlada posodila zavezniškom.

Washington, D. C. — General Crowder je izdal odredbo, s katero je poklicanih 74,500 novincev v narodno armado. Klicati jih prične dne 23. februarja in poziv traja skoti pet dni.

Lokalne naborne komisije bodo začele takoj s pripravami, da pokličejo novince v narodno armado. Po tem pozivu bo narodna armada štela 985,000 moč.

Camp Grant dobi še pet tisoč moč.

SE VEDNO BUJEJO PROTI VOJNEMU TAJNIKU.

Washington, D. C. — Senator Hitchcock je zopet kritiziral vojne tajnika Bakerja in mu očital, da zavaja ljudstvo, ker je rekel, da mogoče v tem letu transportirajo 1,000,000 moč v Francijo.

Hitchcock je izval uprevo, naj dokazuje, kje bo dobila ladje, ki odnesejo 5,000,000 ton, da bo lahko zalagala armado 1,000,000 moč na Francoskem.

Senator Williams je odgovoril Hitchcocku in dejal, da ima neolajne motive. Poklical je v apokal, da je senator Hitchcock pred par leti zagovarjal embargo na izvoz munjolie.

"To je bila nemaka igra," je rekel senator Williams. "Nemaku igra zdaj zopet njedo upravo."

Senator Williams je rekel, če bodo ustili postavbe o vojnem kabinetu in ministekem ravnatelju proti svetu predsedniku, da jih bo predsednik vetiral. Senator Gallinger je na to vprašal, ako v tem slučaju lahko obtožijo predsednika.

Vojni tajnik Baker ni hotel komentirati Hitchcockovih očitkov. Mornariški tajnik Daniels je rekel, da je mr. Baker pravilno govoril, ko je rekel, da bo zgodaj spomladi 1918 do 500,000 moč na Francoskem.

TATVINA NA ŽELEZNICI JE EDNA KAMENJA PO ZVRENH SAKONH.

Chicago, Ill. — Če kdo kaj ukrade sedaj na železnici, pride pred sodišče. S tem dejstvom sta se seznanila 25-letni Herman A. Heyne in 22-letni Dante Cocchetti. Prijeli so ju, ko sta nesla železnice 150 funtov bakrene žice, ki je lastnina Illinois Central železnice. Obtožena sta, da sta ukradla lastnino Združenih držav.

KONGRESNIK SABAT PRI PREDSEDNIKU.

Washington, D. C. — Kongresnik Sabath iz Illinoisa je predsedniku Wilsonu izjavil, da ga podpira, tisoče Čehov, Jugoslovancev in Poljakov, ki prebivajo v Združenih državah.

CENA ZA BAKER OSTANE DO 1. JUNIJA.

Washington, D. C. — Na priporočilo vojnoindustrijalnega odbora je predsednik potrdil, da stara cena 23c za funt bakra ostane veljavna do 1. junija t. l.

Medse se ne smejo znižati in producenti bodo prodajali baker zaveznikom in privatnikom po ceni, ki jo je določila vlada.

VREME.

Severni Illinois: V sredo deloma oblačno in gorkije. Južni in južnozpadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih štirindvajsetih urah 12 nad ničlo.

MILITARISTIČNA MAŠINA JE STRLA REVOLTO V NEMCIJI.

Stavkarji se vračajo na delo. Socialist Dittmann je dobil za revolucionarni govor pet let ječe. Vest o bombnem napadu na kaiserjevo palačo.

Konferenca v Brest Litovaku menda zopet razbita. Kuehlmann in Černin na nepričakovanem sestanku v Berlinu. Bolgari so nezadovoljni.

Amsterdam, 5. feb. — Danes ni skoraj nobenih poročil iz Nemčije, ki bi se nanašala na štrajk. Edino poročila vest iz Berlina pravi, da se so štrajkarji podali in berlinška tovarna sopot operirajo. Obenem pa priznava vlada, da ni stavka dolžaja končana, ker poročja, da so mnoge municijske tovarne obratovale le s osemdesetimi odstotki prejšnjega števila delavcev.

Ženeva, 5. feb. — "Journal de Geneve" je prejel poročilo, da so štrajkarji v Berlinu vrgli bombo v kaiserjevo palačo. Nastal je boj s vojaško stražo in petindvajset štrajkarjev je bilo uretiranih. Nadaljnih podrobnosti ni. Stavkarji so posekali veliko število drevec v berlinskih parkih.

Amsterdam, 5. feb. — Generalna stavka v Nemčiji je končana. Proti sod in grobnje s smrtno kaznijo je spornih delavcem vzel, da so se sopot podali. Vdijelji stavke so se sešli v nedeljo zvečer in ko so po dolgeji posvetovanju sprevideli, da ne morejo napraviti ničesar proti železni pesti militarističnih oblast, so sklenili kondati štrajk. V Magdenburgu, Ludwighavnu in Vratislavi so se delavci v ponedeljek zjutraj vrnili na delo in berlinski "Tageblatt" javlja, da so razmere zopet normalne. Iz Jene poročajo, da se tam delavci obotavljajo pričeti s delom.

Voditelji socialistične večine so večeraj konferirali s kancelarjem in sahtevali, da sprejme deputacije delavcev, toda kancelar je odklonil sahtevo.

Dittman obojen na pet let ječe. Amsterdam, 5. feb. — Iz Berlina javljajo, da je vojno sodišče obsodilo Viljema Dittmanna, državnozbornskega poslanca manjšinske socialistične stranke, na pet let ječe radi revolucionarnega govora na javnem shodu štrajkarjev. Poslojje, v katerem sedi vojno sodišče, je zaprto občinstvo in zastraženo s močnimi vojaškimi četami. Neki drugi socialisti z imenom Heinrich Schulze je dobil 6 mesece zapora, ker je delil letake med delavce.

V Berlinu je bilo vsega skupaj aretiranih 160 štrajkarjev in njihovih voditeljev. Socialistični list "Vorwaerta" je večeraj objavil sledečo značilno izjavo: "Pod pritiskom okolice nam je nemogoče poročati o mnogih dogodkih, ki bi zelo zanimali naše čitatelje. Prosim čitatelje, naj ne mislijo, da hočemo ubiti te vesti s molkom."

Obenem je prišla z Nemčije zanimiva vest, da je več poikov vojakov, ki so bili doma na depustu, pomagale delavcem razširiti stavko. Vojake so takoj poslali nazaj na bojišče.

MIROVNO POGAJANJE Z EU-SI SE JE PONOVO RAZBILO?

London, 5. feb. — "Exchange Telegraph" je prejel brzjavko iz Amsterdam, da sta dr. Kuehlmann, nemški minister zunanjih zadev in grof Černin, avstro-ogrski minister za zunanje zadeve, večeraj naglo ostavila konferenco v Brest Litovsku in prišla v Berlin. Iz te vesti je soditi, da se je pogajanje z Rusi zopet zavleklo, ako ne končalo.

Omenjena brzjavka dodaje, da se ima vršiti v Berlinu posebna konferenca zastopnikov centralnih linis tovarna sopot operirajo. Obenem pa priznava vlada, da ni stavka dolžaja končana, ker poročja, da so mnoge municijske tovarne obratovale le s osemdesetimi odstotki prejšnjega števila delavcev.

Kancelar Hertling in grof Černin sta v njutih sadnjih govorih popolnoma ignorirala Bolgere in značilo je, da ni tudi Ljopd George omenil Bolgarske, ko je podal mirovni program Anglije. Černin ima sopot svoje telavce v Berlinom. Avstrijska vlada se po prvotni boji, da je imobilna, razpoložljiva, ako se mir ne odloži v takrajšem času.

Kodanj, 5. feb. — Nemški in avstro-ogrski delegatja v Brest Litovsku nečejo pripomnati poslaščencev nove bolševiške vlade v Ukrajini. Černin je izjavil, da sta Dunaj in Berlin priznala neodvisno republiko Ukrajine in pogajanje se bo vršilo s stare delegacije, ki po njegovem mnenju lahko sklepa mednarodne pogodbe. Trockij je protestiral in vprašal Černina, kako moreta nemška in avstrijska vlada pripomniti neodvisnost Ukrajine, če pa še ne vesta, do kje segajo nove ukrajinske meje.

RUMUNCI RAZOROŠILI RUSKE DIVIZIJE.

London, 5. feb. — Uradno javljajo iz Jaza, da so Rumunci po 24urnem boju razorošili osme in deveto divizijo ruske armade na južni rumunski fronti. Razorošene čete so poslali v močnem oboroženem sprejetvu domov v Rusijo. Druga vest iz Jaza se glasi, da je večji del rumunske armade v boju z ruskimi četami, ki so poplavlje Moldavijo in Besarabijo in ki se koncentrirajo v Bukovini. Rumunci so začelo okupirali Kijev in Besarabijo, železnice iz Jaza v Ungari in tamošnja štira skladišča, ki so zdaj edina zaloga živeca za rumunske čete. Bojevanje med Rumunci in bolševiki se vrši po vsi Besarabiji od reke Dajuster. Rumunski socialistični voditelj Rakovski je obelodanil proklamacijo na rumunsko ljudstvo, da naj sodeluje z ruskimi bolševiki, ki so napovedali boj le rumunskim kapitalistom in veleposvetnikom, na pa ljudstvu.

Vojna med belo in rdečo gardo na Finskem se nadaljuje. Bolševiki so že gospodarji v Helsinkiu, toda v mestu se vrše poušilni boji. Večeraj so bolševiki streljali na švedsko topničarstvo v finski loki Myantylycto, o kateri so sumili, da je pripeljala strelivo beli gardi. Topničarka je spremljala parnik za prevoz švedov iz Finske.

Eksplozija v Pragi.

Curh, 5. feb. — Bilzo Praga na Češkem je eksploziralo veliko skladišče streliva. Večje število oseb je usmrčenih. Poročevalci omenja, da je eksplozija delo prolin. Iz te vesti je soditi, da se je tivilnega gibanja na Češkem.

NE DA SE PREVARITI!

Veseligrs v treh dejanjih.

Spisal Eibin Kristan.

(Prvo izdanje)

Petelinček: Le ugrabite, le! Ali ne vidite, kako je zmeden? Ali ne veste, kaj to pomeni?

Fany: Napako sem storila, da sem se vrnila.

Bučar: Zakaj, Miss Fany, zakaj?

Fany: Bila sem že v mestu. Hotela sem stopiti v prodajalno. Pa mi je bilo tako, kakor da se moram in moram vrniti.

Bučar: O, Miss Fany!

Fany: Mislim, bi bila morala, da se to ne spodobi.

Petelinček: Vse se spodobí, kar je brez greha. In kamor vleče človeka sreča, tja se ne sme braniti.

Fany: Petelinček!

Bučar: Ali Vas prav razumem, Miss Fany? To je tako lepo, da si ne bi mogli nič lepšega želeli.

Fany: Kaj govorite, Mister Bučar! Nikar se ne narčujete iz dekleta, ki —

Bučar: Kako bi se narčeval? Kako? O, le zapujate mi, Miss Fany! Jaz nisem tako neumen, da ne bi znal splezati navzgor. Vse hoste lahko imel pri meni, kar vam bo srce želelo.

Fany: Mister Bučar! To je tako, kakor da mi izražate ljubezen.

Bučar: Seveda vam jo. Če me le hočete poslušati. V vodo bi šel za Vas.

Fany: Ne, ne, tam je premokro. Človek se lahko prehladi ali pa še utone. Moj Bog, če bi utonil —

Bučar: Mis Fany, moja ljubezen —

Fany: Ne, ne! Ne zdej. Ne tukaj.

Bučar: Dobro. Razumem Vas, Miss Fany. Vi ste izobražena dama.

Džula: (vstopi): Dober dan, lepe gospodične in mladi gospodje.

Bučar: Kakšen veter je pa tebe pripihal?

Džula: Dober veter, prijazen veter, mladi gospod! Morda ti moj veter prinese srečo.

Bučar: Lepa sreča od ciganke!

Neža: Ali se zbirajo danes vsi cigani pri nas?

Džula: Ne, dobra gospa, jaz sem sama.

Petelinček: Zdej ti pa še ne verjamem, da si prava ciganka. Ti si preoblečena za ciganko.

Džula: Ne, ljubí gospod! Jaz sem prava ciganka. Vsi moji očetje in matere so bili pravi cigani.

Petelinček: Laž se že po ciganki. Prava ciganka pa ne laže. Ciganké vendar vedo vse, kar bo, ti pa še toga ne veš, kar je bilo.

Džula: Me vemo, kar nam povedo kvarte in poteze na roki in zvezde po noči. Sam od sebe ne ve nihče nič.

Neža: Torej tudi ne veš, da je bil tvoj oče tukaj.

Džula: Moj oče? Džula nima očeta.

Neža: Kaj me briga! Cigan je bil. Ker ni mogel on nič poznati, je pa menda poslal tebe.

Džula: Džula ne, uzma. Džula je poštena ciganka. Džula zna štiti iz kvart in iz rok. Ni treba krasti. Tvojega cigana ne poznam.

Neža: Jaz vas poznam vse cigane skupaj.

Džula: Ni mogoče, mlada gospa. Preved nas je.

Neža: Pa ste vsi skupaj kajda zalega.

Džula: Nisuno, mlada gospa, jaz sem vedežvalka. Uganem preteklost, sedanjost in bodočnost. Prerokujem resnice. Poskusi, mlada gospa!

Bučar: Sleparka ali kaj boš ugenila? Kar pojdi v tistem vetrom, ki te je prinesel.

Fany: O, mister Bučar, izkusimo jo, če kaj ve. To je tako zanimivo!

Bučar: Vi mislite, gospodična?

Džula: Daj, mladi gospod! Jaz povem čisto resnico kakor pred sodnikom. (Obrne se k Neži). Daj, mlada gospa, daj roko! (Prime Nežo za roko): Proberem ti.

Fany: (gleda Nežino roko): O, ti nisi mlada gospa. Ta črta pravi, ti si še gospodična. Glej, pa naprej. Ti boš kmalu mlada gospa. Tisti, ki je mislil, da bo, ne bo tvoj mož, ker ni bil pošten s tabo, tisti, ki bo, bo pa pošten. Daleč oddod si prišla na svet in pri rojstvu ti je bilo zapisano, da se boš vozila čez morje in da boš ljubljena iz vsega sveta. (Izpusti Nežino roko).

Neža: I, kaj poješ! To si kar na lepem izmišljaš.

Džula: Ciganka ne izmišlja. Tako pravi tvoja roka.

Petelinček: Hoho, Neža! Pa ne, da bi bil jaz tisti? Škoda, da ni na roki zapisano ime.

Neža: No, ti bi bil pa že tisti, ki bi ga marala, grdava!

Fany: Povej, ciganka, še meni, povej.

Džula: Iz roke ali iz kvart?

Fany: Kaj je boljše?

Džula: Najboljše je oboje. Nekaj kaže roka, nekaj veda kvarte. Mešaj jih sama, daj, da jih mešam jaz, z našo roko meša vedno usoda. Kvar-te padejo tako, kakor morajo.

Fany: Dobro. Vzemí kvarte.

Džula: Pa name ne smeš biti huda, če ne bo prav, lepa gospa, dišna. Ciganka ne govori. Kvar-te govore. Ciganka le pove.

Fany: Ti le povej. Jaz ne bom huda, inagari če mi poveš, da ostanem stara devica, če je tako usojeno.

Džula: Da, lepa gospodična, kakor je zapisano, tako je zapisano. Jaz le berem. (Vsame kvarte iz nedrj in gre k mizi. Vsi ji sledijo in se postavijo okrog nje. Ciganka začne metati kvarte): poreda jih dve vrsti, pa jih gleda in maje z glavjo. Mm, mm. (Se obrne k Fany). Ali kaj veste, kaj pomenijo kvarte?

Fany: Nič ne vem. Tega se nisem nikdar učila. Kaj pa kažejo? Ali je tako hudo?

Džula: Mm mm. Tako je, da se skoraj ne upam povedati.

Fany: Kar govori. Strahopetna nisem. In če praviš, da je v kvartah usoda, ji itak ne udem.

Džula: Usoda, usoda. Ona jih meša, ona jih meče, ona govori iz njih.

Fany: Torej čitaj usodo, pa se ne obotavljaj. Saj vem, da pride enkrat smrti pome, pa vendar živim.

Džula: Smrti ni v tem sporočilu. Le tako lepo je, da se skoraj ne upam govoriti. Tukaj je ljubezen. Položila mi je roko na oči in odprla pogled v tvojo veliko srečo. Vrt vidim poln rož; vmes so druge cvetice, pa zopet rože, krasne, rdeče rože in sladke; opojno dišeče. Vse cveto zate, vse diše zate, in tvoja je ljubezen. On te ljubi bolj nego misliš. Tukaj so njegove sanje; v sanjah si ti. Iz svojega življenja je napravil kraljestvo in tebe je posadil na tron. Tukaj je njegovo delo. Ne vem, kaj dela; ampak veliko je njegovo delo in tebi je namenjeno, da bo tvoje življenje srečno in veselo. Danes se mu je pokazalo upanje, lepo, kakor če pogledaš s hriba v zeleno dolino. Upanje se mu izpolni in izpolnilo se bodo tudi tebi. Ali si zadovoljna?

Fany: Ti govoriš kakor knjiga in zdi se mi, da govoriš tudi iz knjige. Koliko jih je že, ki si jim enako prerokovala?

Džula: Ciganka ne prerokuje; kvarte prerokujejo. Če mi ne verjameš, pokaži svojo roko; povem ti še več.

Fany: Radovadna sem, kaj si še izmišljaš. (Iz tegne roko).

Džula: (gleda roko. Čez nekaj časa): Tudi tvoj oče te ima rad. Tvoj oče dela kupčije, pošteno kupčije. Hodila si v šolo. Delati ti ni bilo treba. V otroških letih si imela bolezen. Rada imaš lepe obleke. Omožila se boš in lepe otroke boš imela. Tistega ljubiš, ki te ljubi. Včasih se kašliš in to ti dela veselje. — Ali si izmišljujem?

Fany: Mister Bučar, dajte, naj še vam prerokuje.

Bučar: (ki komaj čaka na to, bi se rad potajil): Meni? Ali bi Vi radi videli, Miss Fany?

Fany: Čudno je. Ne vem, kaj naj pravim in kaj naj si mislim. (Bučarju): Da, Mister Bučar, dajte si še vi.

Džula: Ah naj govore kvarte! ... Velika moč je v kvartah. Papir, dokler je prazen, ne pomeni nič, nima nič moči. Ko so na njem figure, so kvarte čarodějne. Tam gori, kamor ne nega nobeno oko, sedi usoda in a svojo nevidno roko se jih dotakne. Potlej jih lahko meša, kdor hoče, lahko meša, kakor hoče, resnice ne skrjuje, usodi ne nide. Lepa gospodična naj izkusi, da bi šla v klošter. Ne bo mogla; kajti kvarte ji kažejo ljubezen in kar pravijo, se mora izpolniti.

Fany: Oh — tol Saj je ljubezen morda tudi v kloštru.

Bučar: Naj bo, ciganka, ker želi gospodična. Vrzi kvarte. Pokaži svoj humberg.

Džula: (ki je že začela razkladati kvarte, jih zbere in vtakne za nedri): Cigankine kvarte niso humberg. Če ne verjameš, ni treba vpraševati. Ciganka Džula ne berači.

Bučar: No, no. Ciganka, pa taka ošabnost! To je kakor hromec ki hoče skakati čez plot.

Džula: Ciganka je ponosna, kadar ve, kaj da zna. Cigankine je ponižna, kjer znajo drugi več od nje. Kdor ne veruje mojim besedam, njemu ne govorim. Zbogom, lepe gospodične! Gospodje, zbogom! (Hoče oditi).

Fany: Počakaj, ciganka, počakaj! Ne bodi tako nagle jeze. Saj ti še nisimo plačali.

Džula: (se ustavi): Ciganka Džula jemlje le pošteno plačo. Če se ne verjame njenim besedam, noče zanjje donarja.

Fany: Jaz nisem dejala, da ti ne verjamem. No, počakaj malo. (Bučarju): Spoznati morate, da ste jo užalili.

Petelinček: E, i, Bučar! Enkrat se ti je zopet jezik prenačil.

Bučar: Kdo je pa še videl, da je ciganka tako rahločutna?

Fany: To je lepo, če ji je kaj ležeče na njeni časti.

Petelinček: Vidiš, Bučar, to pravim tudi jaz.

Džula: Ciganka Džula nima milijonov, nima palače. Te sebe ima. Kaj naj torej brani?

Fany: Ti imaš popolnoma prav. Lepo je, da tako misliš. (Bučarju): To morate priznati. Prosite jo za odpuščenje.

Bučar: (osupel): Za odpuščenje?

Fany: To se razume. Recite, da obžalujete, kar ste rekli. To se spodobí.

Bučar: (zmeden): Miss Fany...

Fany: To je pošteno. Če se zmotim, moram popraviti.

Bučar: In se ponižati? Kaj si boste mislili?

Neža: Napravi, fant, napravi! Za god dobil od mene copate.

Fany: Misliš si bom, da je več vreden človek, če zbrlje pačko, kakor če se baha z njo.

Bučar: (potrt): Če Vi tako mislite, Miss Fany... (Ciganki): No, ciganka — — — (borec se sam s seboj, tako da mu grede besede, komaj z jezika) žal mi je, kar sem dejal. Pa pozabi.

Džula: Zelaj je daleč za menoj. Gentleman si.

Bučar: No, pa pokaži zdaj svoje kvarte.

Džula: Ali boš verjel?

Bučar: I, seveda. Kar vrzi.

Džula: (vzame zopet kvarte in jih polaga): Kvarte govore kakor dobri duhovi.

Petelinček: E, jej, eigan je lahko desetkrat krščen; pa je še emrom pogan.

Džula: Cigani poznajo dobre in slabe duhove. Jaz nisem kriva, če jih ti ne poznaš.

Petelinček: Poznam jih že, ciganka: Le da ne vem, če se ne kažejo tebi drugje kakor meni. Kjer je še mokro, tam so dobri in hudi duhovi. To vem jaz.

(Dalje sledi).

DOPISI.

Sheboygan, Wis. — Čas prihaja tudi za sheboyganske Slovence, da se zdramijo in prične z delom skupno z ostalimi rojaki širom ameriške Unije. V naselbinah, kot je naša, bi ne smeli biti indiferentni, ali boljše, brezdelni. Vsekakor je nam potreben kak sestanek, na katerem se bomo lahko dogovorili, kako bi nam bilo mogoče nekaj storiti v dobrobit naroda. V ta namen sklicuje začasni odbor rojake na prijateljski sestanek dne 10. febr. v dvorano F. S., 414 No. 8th St. Pričetek točno ob 4. popoldne.

Razpravljalo se bo o važnih stvareh v prid nam delavcem in v splošnem v prid našega naroda. Vseled tega je želeli, da se v kar najobilnejšem številu udeležite tega sestanka.

Začasni odbor.

Plača glavnega tajnika in SNP.
Lawrence, Pa. — Vedno ponavljamo, da je Slovenska narodna podporná jednota največja in najnaprednejša slovenska podporná organizacija. Plača našega glavnega tajnika je pa manjša, kot nekaterih drugih tajnikov slovenskih podpornih organizacij. Vseled tega je sedanji glavni tajnik apeliral na članstvo potom splošnega glasovanja za povišanje svoje plače, toda članstvo je z veliko večino glasovalo proti. Jaz bi ne bil tega nikdar verjel, če bi se ne prepričal o rezultatu glasovanja v Prosveti. Fakt ostane, da so pri nekih jednoti v večini napredni elementi, ki so se vedno borili na različnih delavskih poljih za izboljšanje delovnih razmer, torej tudi za povišanje plače. Na drugi strani je v naši jednoti tudi mnogo razredno zavednih delavcev, ki se nabavajo v političnem boju edinole za delavske interese, za interese proletarijata. In če razmišljam o rezultatu splošnega glasovanja, se nehote vprašam, ali smo mi kaj boljše od kapitalistov, katere tako črtamo?

Tu so nam povišali kapitalisti našo plačo od leta 1915 trikrat, ne da bi se bilo treba štrajkati. Prvič se jo povišali za 10%, drugič za 20% in tretjič za 25% odstotkov, skupaj za 55% odstotkov in to v dobrih treh letih. Izredne dražinske razmere so zahtevale od družb, da so povišale plače svojim delavcem.

Če ta redna konvencija naše jednote je določila plače svojim uradnikom, a katero so se takrat vsi strinjali in je za takratne razmere primerom zadostovala. Od časa zadnje konvencije se je mnogo spremenilo. Vsaka stvar je mnogo dražja in to so bili razlogi, da so nekateri uradniki naše jednote prosili za povišanje svojih plač in jo tudi dobili. Pozneje sta še glavni tajnik in upravnik Prosvete prosila za povišanje in rezultat je lahko vsem znan. Ali ni sta tudi ta dva naša delavca? Kar jaz želini sebi, kar smo dovolili drugim, to privoščim tudi njima. Naloga zavednega delavstva je, da si izboljša svoje življenske razmere; v tej borbi deluje prvič vsak sam zase in drugič vsi skupno za splošno korist. Zakaj smo odklonili povišanje plač našim delavcem, to je meni uganka. Ali nismo še vedno tisti člani, o katerih se je reklo, da so najnaprednejši izmed vseh slovenskih podpornih organizacij. Jaz sem bil mnenja, da še; sedaj pa vseeno nastane vprašanje, ali smo ni sploh glasovali, ali pa je izgubil delavski napredni duh iz vrst naših članov? Ali so glasovali samo novi člani, katerim zgovina S. N. P. J. ni mnogo znana? Ali je bil vzrok to, da je bilo poleg točke za povišanje plač še par točk, kot povišanje naročnine na dnevnik Prosveta in povišanje a-sesmenta? Morda; članstvo se je zbalo prevlekega asesmenta, pa je enostavno glasovalo proti vsem točkam. Mnogi so bili brčkone tudi mnenja, da imajo glavni uradniki že sedaj dovolj veliko plače. \$140.00 na mesec, ki jih dobiva za svoje delo glavni tajnik, ni po mojih mislih nikakršna velika plača, še manj pa \$60 na mesec, ki jih dobí upravnik Prosvete. To plačo zaslužijo sedaj šestnajstletni pobalini, ki v premogokopih sede pri vratih in pasajo, da jim ne uide kaka muha.

\$140.00 na mesec ni v kraju, kjer je vse drago, kot živila, stanovanje in druge življenske po-

trebščine nič pretirana svota. Tajnik organizacije, kot je naša, ima vsakovrstne opravke po spdnjah in raznih drugih uradih in da ne napraví slabega utisa, se mora nositi nekoliko boljše, kot pa če bi delal v kakš pisarni ali tovarni. Pri svojih opravkih pride večkrat v družbo, kjer se mora tudi izkazati "gentleman", da ne bi kazali s prstom nanj: "Glejto, to je tisti tajnik te in te organizacije, kjer so sami socialisti, svobodomislci in unijski delavci, svojim uradnikom pa ne plačaja niti toliko, da bi se mogli nositi kot gentlemani!" Poglejmo na primer S. S. P. Z. in J. S. K. J. Uradniki teh dveh jednot so boljše plačani, kot pa uradniki naše jednote, da-siravno imajo manj članstva in tudi manj dela, kot pri naši jed-noti.

Korak, ki smo ga napravili z odklonitvijo povišanja plače gl. tajniku, je bil nepravilen in neumesten. Če bi dobil povišanje, bi njegova plača znašala okoli \$70 na dva tedna. Večina članov naše organizacije služi sedaj to svoto, drugim je pa ne privoščijo. To so razlogi, ki bi nas morali voditi do zaključka, da smo storili napačni korak in bi ga morali popraviti. Potrebno bi bilo, da najdemo iz-hod iz te zagate in pripoznamo tajniku in upravitelju tistih par dolarjev na mesec, za katere sta prosila. Dokažimo jim, da raz-umemo njihovo odgovorno delo, ki z vsakim dnem narašča in se ne ustrašimo dati par dolarjev pri-boljška; to jim bo potrdilo, da jim zaupamo in delovali bodo za dobrobit organizacije s toliko več-jim veseljem. Organizaciji kot je naša se teh par dolarjev ne bo ve-liko poznalo. Glavni tajnik bo pa povešeno energijo gledal, da pri-hrani te dolarje iz drugih virov v izpopolnjevanju organizacije. Za-pomniti si moramo, da se slabo plačani uradniki izguba za orga-nizacijo.

Ne smete si misliti, da sem napi-sal te vrstice iz kakih osebnih sim-patij do glavnega tajnika ali u-pravitelja Prosvete; kdor si bo to mislil, bo si me napačno predstav-ljal. Kot večletni član S. N. P. J. bi rad videl, da bi bila naša jed-nota najbogatejša, največja in naj-naprednejša organizacija. Želim ji uspeh na vseh koncih in krajih. Želim ji solidarnega sodelovanja med glavnim odborom, uradniki-krajevskih društev in celokupnega članstva. Da to dosežemo, moramo iti drug drugemu na roko.

Povedal sem svoje mnenje v globoki veri, da sem na pravem mestu. Delavstvo se poslužuje štrajkov, kadar ne more mirnim potom doseči svojih zahtev. Jaz upam, da ne pride v našem glav-nem uradu do kakoga "štrajka", kar bi nas spravilo v nemalo za-drego. Že pravila nam zabranju-jejo nastavljanje stavekokazev na njihova mesta. Poleg tega smo organizacija zavednega delavstva, ki sovraži stavekokaze in dna duše in jih izključujemo iz naših vrst. Brez upravnega odbora pa ne mo-remo poslovati.

N. N., kolektor.

Avella, Pa. — Že sedem let živim v tej naselbini, pa še nisem videl dopisa v Prosveti iz našega mesta. To dokazuje, da smo v pisanju dopisov "dobro" izrje-ni. Lojze je stvar čitati, kot pa pisati. Poleg tega smo mnogo bolj vajeni lopate in krampa, kot pa peresa.

Tu živi okoli sedemdeset Slo-vencev, ki so vsi naprednega mi-šljenja.

Z delom gre bolj počasi. del-mo tri do štiri dni v tednu, pa še takrat ne po ves dan. Preje, do-ker so bile železnice še pod pri-vatno kontrolo, smo imeli neko-

Vabilo na veliko plesno veselico

katero priredi

"SLOVENSKA GODBA"

iz Yukons, Pa.

dne 9. februarja, t. l. v Slovenski dvorani

NA HAYDENVILLE, PA.

Začetek točno ob 6 uri zvečer. Vstopnina za moške je \$1.00.

Ženske so vstopnine proste.

Na veselo svidenje pri veselici ODBOR.

Vabilo na veselico

katero priredi

Zensko društvo "Plaplinski Raj" Slov. 185 S. N. P. J.

dne 10. februar. t. l. v dvorani Josepa Kunciča na

Waterloo cesti v Collinwoodu, Ohio.

Začetek točno ob šesti uri zvečer

Ker se ljudje radi malo pozabavajo, se jim nudi sedaj lepa prilika, da nas posejijo v obilem številu. Za lačna in žejna grla bo skrbel veselčni odsek. Pridite vsi in se znami zabavajte.

Odbor

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telephone Lawndale 4936.

Datum v ohiptaju n. pr. (December 31-17) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne utavi list.

Kruta resnica.

Prvi in glavni namen podpornih društev, jednot in zvez je pomagati članom materialno, kadar jih zadene bolezen ali telesna poškodba, in njihovim sorodnikom, kadar član umre. V veliki industrijalni deželi kot je Amerika, je naseljenec, ki pride iz Evrope, veliko bolj izpostavljen boleznem in smrti, kakor pa v stari domovini. Slovenski delavci v Ameriki so večinoma bivši kmetje. Kmečki poklic ima sicer svoje težave, toda ne pozna niti tisočinke tiste nevarnosti za zdravje in življenje, kakor delo v jeklnah, livarnah, pri plavžih in v rudnikih. Iz poročila gl. tajnika S. N. P. J. o umrtju članstva v prejšnjem letu je razvidno, da je večina smrtnih slučajev direktno ali indirektno v zvezi z delom za vsakdanji kruh. In če bi gl. tajnik sestavil in obelodanil statistiko o bolezenskih slučajih, bi bil rezultat ravno tak.

Ali Amerika ni samo dežela industrijalnih boleznem in telesnih poškodb. Med naseljenci — in na žalost naši rojaki niso izvezti — divjajo tudi druge bolezni, o katerih se pa malo ali nič ne sliši v javnosti. Podporne jednote in zveze ne plačajo podpore za slučaje teh boleznem — in bilo bi absurdno ponuditi podporo, kajti zelo malo bi se jih oglasilo za njo. Te vrste bolniki molče o svoji nesrečni bolezni, molče in se mešajo med zdravimi ljudmi kot popolnoma zdravi ljudje. O teh tisočeri — stotisočeri nesrečnih bi znali povedati edinole zdravniki. Zaližbože, da so ravno te razmere, silno razširjanje tajnih boleznem, povzročile, da mnogi ameriški "doktorji" že leta in leta delajo zločinsko trgovino najbolj umazane vrste na stroške nesrečnih in — kar je glavno — nevednih bolnikov.

V mnogih časopisih je videti oglaševanje zdravnikov, ki ponujajo zastojne razne knjižice in pošiljajo "zdravila" po pošti in ekspresu na vse kraje. Javnosti ni znano, da ti zdravniki "zdravijo" večinoma spolne bolezni in da se jim ta business bolj izplača, kakor če bi imeli zlat rudnik. Javnost ne ve, da imajo ti sleparji široko in bogato polje za izkoriščanje ubogih bolnikov, ki so žrtve nevednosti, napačne vzgoje in krutih razmer.

Toda zdravniški slepar, ki kuje bogastvo iz muk in uničenih teles revežev, ni glavni krivec. Kdor je zdrav, tega ne bo nihče goljufal z zdravili. Najprej je bolezen in potem zdravnik. Kaj je vzrok spolnih boleznem?

To je tisto vprašanje, katerega se moralisti najbolj boje, ali resnica mora enkrat na dan, čeprav je grda in kruta. Ali je komu že prišlo na misel, da je suspendiran zakon — mož v Ameriki in žena v starem kraju — veliko zlo za naseljence, ki je povzročilo že nebroj tragedij? Ali se kdo zaveda grozne resnice, da petinsedemdeset odstotkov moških, ki so ostavili svoje žene v stari domovini, trpi na eni ali drugi spolni bolezni?

To resnico je razgalil v vsi nagoti br. Ivan Molek v povesti, ki prične kmalu izhajati v "Prosveti". Resnica mora na dan, kako slabe posledice rodi suspendiran zakon in kako nevedne žrtve potem polnijo žep zdravnikom, katerim ni prav nič za zdravje človeka.

Zeleti je le, da bi "Prosveta" v tem času dobila čim več novih čitateljev. Tekmovalci, ki se trudijo za pridobitev tisoč novih naročnikov, naj podvoje svoj trud.

Napredek napredne ideje.

Marljivo gibanje za Slovensko republikansko združenje po raznih slovenskih naselbinah je prijetno znamenje, da se naše delavsko ljudstvo v Ameriki zaveda duha časa, v katerem danes živimo.

Ustanovitev lokalnih odborov v Pennsylvaniji, kjer prevladuje med naseljenci naš premogar, in dobro obiskani shodi v Clevelandu in Calumetu, Mich., na katerih so slovenski delavci krepko podprli zahtevo po demokratični republiki v stari domovini, dokazujejo, da ameriški Slovenci niso tako nazadnjaški, kakor bi jih radi imeli evangelisti trojne Petrove kraljevine.

Lahko rečemo, da je to komaj začetek. Združenje je šele pred kratkem pričelo živeti in nima sredstev za bombastično propagando, s kakršno se odlikujejo pristaši monarhije in dinastije. Sirtelji republikanske ideje nimajo na razpolago fonda te ali one obstoječe vlade. Kakor je prišla sama misel iz ljudstva, med katerim je tudi dobila krepak odmev, tako prihajajo tudi vsa sredstva prostovoljno iz ljudstva samega, ki podpira stvar. In kljub temu beležimo napredek, ki je v danih razmerah nemogoč, ako ni stvar na zdravi podlagi.

Živimo v času, ko se dviga malone ves proletarski svet proti vsemu, kar je starega in preživelega. Vsak dan prinaša najradikalnejše izpremembe in tudi to je komaj še začetek. V srednji Evropi vstaja revolucionarni duh, ki je bil že tolikrat potlačen, a nikdar ubit. Zatirani narodi se dvignejo vsak čas in tirjali bodo svoje pravice in med temi bo tudi naš proletarski slovenski narod. Ljudstvo bo samo odločalo v duhu časa, kakšna mora biti njegova bodočnost in ne bo se oziralo na razupite pakete in milijonkrat predeklamirane poetične fraze.

Čisto naravno je, da v tem času krepko narašča tudi naša revolucionarna misel, ki se izraža v gibanju za jugoslovansko republiko. Prepričani smo, da bo ravno ta misel objela tudi proletarsko maso Jugoslovancov onkraj morja čim dozorji čas — in ta čas ni več daleč.

Slovensko republikansko združenje deluje za cilj, ki ga tirja novi čas in potreba novih razmer. Slovenski delavci v Združenih državah, ne zaostajajte za velikim časom!

Pisma naših vojakov.

Camp Sherman, O. — V ponedeljek 28. januarja je naš kapitan pozval pred se v jedilnico in nam naznanil naredbo vojne uprave, ki se glasi, da bodo tiste avstro-ogrske in nemške podanike, ki se nočejo prostovoljno boriti za demokracijo proti avtokraciji, poslali iz armade. Potem so šli v vrsto in kapitan je vsakega posebej vprašal, če je pripravljen še nadalje služiti v armadi Združenih držav. Tudi neki Slovenec je prišel pred kapitana, ki ga je vprašal: "Do you like to be discharged from this army?" To je vprašanje, na katerega ni tako lahko odgovoriti, kot si morda kdo misli. Toda naš rojak je odgovoril, da ni nikdar namereval prositi za oprostitev in je pripravljen pomagati Združenim državam v boju do zmage toliko časa, da se doseže splošni mir.

Čez par dni je naš kapitan zopet pozval, da je s tem dal priključiti svoja mnenja tistim, ki so se o stvari premislili. Povedal je nadalje, da tisti, ki bodo sedaj odpuščeni iz armade, ne dobe častne odpustitve. Pripovedoval nam je o zgodovini civilne vojne med severnimi in južnimi državami v letih 1861—1865. Člani mnogoterih družin iz južnih držav so bili eni v armadi južnih in drugi v armadi severnih držav. Tisti možje in mladeniči iz južnih držav, ki so se nahajali v armadi severnih držav, se niso prav nič izgovarjali, da imajo svoje brate in očete v bojnih vrstah južnih držav, kajti oni so vedeli, da se armada severnih držav bori za odpravo suženjstva in za osvobodjenje sužnjem. Oni so se borili iz prepričanja, ker so se zavedali, da njihov boj pomeni borbo za civilizacijo proti barbarizmu in primitivnemu suženjstvu.

Od izida sedanje vojne je odvisna usoda narodov. Če zmaga demokracija, bo za ljudstva narodov nastopila lepša bodočnost. Če zmaga avtokracija, bo za narode nastopila še večja sužnost. Amerika ni šla za to v vojno, da bi si pridobila kake kolonije, nego zato, da se porazi avtokracija, ki ogroža ves svet. Pruski militarizem se mora premagati, kajti dokler bo ta obstajal, bo tvoril vedno nevarnost za človeštvo.

Ne vem, koliko nedržavljanov se je oglašilo prostovoljno za nadaljnjo službo v armadi. Dosedaj, ko to pišem, vem, da bomo pri tej kompaniji ostali trije Slovenci do zadnjega "until United States win this war for democracy!" Za sedaj naj to zadostuje. Če nam bodo kaj kmalo poslali čez morje, sem bo pa še kaj oglašil "from over there."

Pozdrav slovenskim vojakom in ostalim rojakom. I. O.

Bivši car žaga drva.

Petrograd, 5. feb. — A. L. Sušanov, delegat ustavodajne skupščine iz Tobolska, je povedal v intervjuju nekaj zanimivih anekdot iz sedanjega življenja bivšega

ruskega carja. Nikolaj si preganja dolg čas s tem, da žaga drva vsak dan za kurjavo v svojem stanovanju. To koristno delo je Romanovu utrdilo mehke roke, ojačilo mišice in mu v splošnem popravilo zdravje. Bivša carica kuha, moli, igra na karte in preklinja socialiste. Oba Romanova prejemata ruske in francoske časopise, v katerih na njuno veliko nevoljo štata tudi dolga razkritja iz bivšega ruskega carskega dvora, zlasti o Rasputinovi intrigi.

Prebivalstvo v Tobolsku smatra Nikolaja za navadnega človeka in se več ne zveni zanj. Enkrat je srečal večjo gružo ljudi, ko je korakal v cerkev. Nikolaj je snel klobuk z glave in jih ponižno pozdravil, toda ljudje so ga opsovali. Od tistega časa se najrajši ožiblje občinstva in doma žaga drva.

Tovarne zapre tri dni v Kanadi.

Ottawa, Ont. 5. feb. — Kanadski vlada je na priporočilo kurativnega upravitelja odredila, da se zapre vse tovare v vzhodni Kanadi 9., 10. in 11. februarja. Prizadete so tudi municijske tovarne. S tem mislijo po vzgledu ameriške vlade prihraniti na premožu. Zapadna Kanada in obrežne provincije niso prizadete.

Angleške izgube padajo.

London, 5. febr. — Po uradnem poročilu znašajo izgube angleške armade v preteklem tednu 6854 mož. Ubilih je 51 častnikov in 1325 prostakov, ranjenih in pogrošenih pa 174 častnikov in 4305 prostakov. To je najmanjše število po preteku mnogih mesecev.

Bolo paša pred sodiščem.

Pariz, 5. feb. — Znaní Bolo paša, ki je pod obtožbo veleizdajstva, je bil večerj postavljen pred vojno sodišče. Jedro obtožnice proti njemu je, da je vodil nemško propagando v zvezi z mnogimi osebami v Franciji in inozemstvu. Vlada ima na razpolago veliko število prič. Obravnava je tajna.

\$3,000 DENARNE GLOBE RADI KRŠITVE ŽIVILSKIH ODREDB.

Columbus, O. — Central Banking kompanija je bila kaznovana s tri tisoč dolarji denarne globe, ker je njena filijalka v Cantonu, O., kršila živilske odredbe. Tvrdba je bila kaznovana, ker je 28 svojim uslužbencem prodala po 100 funtov sladkorja, drugim uslužbencem pa manjšo množino.

ŽENE BODO POTREBOVALI ZA DELO NA POLJU.

Washington, D. C. — Delavski departament namerava registrirati vse žene, ki so pri volji delati na farmi.

A. L. Berkman, načelnik v biroju za farmersko delo naznanja, da bodo mobilizirali v vsaki občini vse moške in žene, ki radi obdelajo polje. Debel aneg na srednjem zapadu pomeni po njegovem mnenju, da bo letos izredno dobra

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Ivan A. Kaker, Ivan Kušar, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, K. H. Pogodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šavs, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrice, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA 11. SEJE IZVRŠEVALNEGA ODBORA S. R. Z. 29. JANUARJA 1918.

Začetek seje ob poldevetih zvečer. Predsednikom je bil določen br. Kristan. Brat tajnik prečita nekatera pisma informativnega značaja, ki se vzamejo na znanje. Poroča o dohodkih in predloži račune, ki se odobrijo. Priporoča, da bi se nabavil uradni pečat in nekatere potrebne tiskovine. Se pooblasti tajnika, da to preskrbi.

Dalje poroča br. tajnik o reviziji pri S. R. Z., ki se je vršila 19. januarja 1918. Navzoč je bil br. M. Petrovič iz Clevelandu in br. F. Veranič iz Milwaukee. Brata L. Benedika iz New Yorka je namestoval br. Jos. Steblaj iz Chicaga. Nadzorniki so pregledali knjige in račune tajnika in našli vse v redu, kar so potrdili s svojimi podpismi. Poročilo o reviziji je bilo poslano vsem listom, ki se glasila S. R. Z.

Na vrsto pridejo še nekatere zadeve, nakaž poroča br. Kerže o shodu v Clevelandu, ki je bil sijajno obiskan. Ljudstvo je po veliki večini za ideje S. R. Z.

Radi velike zaposlenosti vseh članov izvrševalnega odbora, se je izdaja Slov. Review zakasnela. Izide pa, kakor hitro bo mogoče gradivo zbrati.

V pretes se vzame zadeva zastopnika Slov. Del. Sokola v Chicagu. Imenovano društvo je določilo Mr. Ivan Kucharja za svojega zastopnika na ustanovni konvenciji S. R. Z., kjer je kazal, da se strinja z vsemi sklepi večine. Ker ni nikdar oporekal niti poslal resignacije bodisi sam ali potom društva, katerega je zastopal, smatralo se ga je članom centralnega odbora in kot tak je bil oglaševan in vseh glasilih S. R. Z. skoro pol leta. Zadnji čas se je zvedelo, da je prevzel neko odborniško mesto pri žičniški podružnici Slov. Nar. Zveze. Ker je menovana zveza nasprotna Slov. Repub. Združenju, to zelo čudno izgleda. Vsi tedga se naroči tajniku, da poizve pri odboru Slov. Del. Sokola "Chicago", katero društvo je večkrat dejansko pokazalo, da se strinja z idejami S. R. Z., da li mu je kaj znanega o tem in če ne smatra za umestno imenovati drugega zastopnika.

Končno poroča br. tajnik, da se je S. R. Z. pridružilo samostojno pevsko društvo "Slovan" v Pullman, Ill. in imenovalo zastopnika v centralni odbor v osebi Mr. Jos. Fritza. Poročilo se vzame na znanje. Seja se zaključí ob enajsti uri zvečer.

Za Slov. Repub. Združenje:

Anton J. Terbovec, tajnik.

VIII. IZKAZ PRISPEVKOV ZA S. R. Z.

Frank Milavec, Black Diamond, Wash., \$1.00; — Mih. Ivavšek, Brooklyn, N. Y., 50c; — Minka Alesh, Chicago, Ill., \$1.00; — Mary Divjak, Chicago, Ill., \$2.00; — And. Pelhan, Corwith Springs, Mont., \$1.00; — Martin Mentony Detroit, Mich., nabral \$18.70; — F. J. Kramer, Farrell, Pa., 50c; — John Kogovšek, Pueblo, Colo., \$5.00; — Frank Jermanič, Sheboygan, Wis., \$1.00; — Fr. Lepar, Fr. Ovea, And. Zupan, po \$2.00 in Joe Lavrič 50c, vsi v Sartell, Minn.; (poleg tega še \$3.50 za vojne ujetnike v Italiji); — Matt. Verhovec, Colliwood, O., prebitek vsote nabrane na shodu \$7.20; — J. Grile, Denver, Colo., \$1.00; — društvo Delavce št. 17, S. S. P. Z., Aurora, Minn., \$5.25; — Alb. Hrast, Duquin, Ill., \$1.00; — Jac. Istenič, E. Palestine, O., poslal \$4.80; — J. B. Mihelich, E. Helena, Mont., \$1.00; — Mary Udovich, nabrala na evetličnem plesu v dvorani S. N. P. J. v Chicagu, Ill., \$5.12; — F. S. Tauchar, nabral v "plehastega" bivola ravnotam \$5.00; — dohodek "polstertanca" ravnotam \$3.71; — F. Kostiher, Detroit, Mich., \$1.00; Jos. Juvan, W. Newton, Pa., \$3.00; — L. Zakrajšek, Milwaukee, Wis., \$1.25; — dr. Slovenec št. 68, S. N. P. J., Racine, Wis., \$2.20; — dr. št. 27, S. S. P. Z., Forest City, Pa., \$5.00; — Jos. Blish, \$2.00, Fr. Gartner, \$1.25, M. Ciganich, 50c in J. Pelosa, 25c, vsi v Chicagu, Ill.; — Ignac Petje, Norris, Ill., \$2.00; — dr. Dušica št. 124, J. S. K. J., La Salle, Ill., \$2.00; — Fr. Bataie, Forest City, Pa., nabral \$1.80; — Mart. Volkjak, Dunlo, Pa., nabral \$2.75; — Jos. Robič, Arona, Pa., \$1.50; — Jos. Knaus, Newberry, Mich., nabral \$23.00; — M. K. Herrin, Ill., \$1.00 (za slov. vojne ujetnike v Italiji); — Mike Žugelj, Murray Utah, nabral \$5.25.

Anton J. Terbovec, tajnik.

letina. Če vreme ostane tako, kakršno je, potem bo treba mnogo delavcev, da spravijo pridelek s polja.

Po izjavi mr. Berkmana je lani primanjkovalo farmerskih delavcev na vzhodu, ker je vse drlo v tovarne, ki so bile preobložene z vojnimi naročili.

BANDITJE UPLENILI \$24,000; POLICAJ OBSTRELJEN.

Boston, Mass. — Štirje tolovaji so vlomili v trgovino tvrde Timberlake & Small v neposrednem distriktu in uplenili \$2,000 v gotovini in \$22,000 v vrednostnih papirjih. Na begu so obstrelili policaja Thomas Gallagherja.

Ugodna prilika za tiste, ki šele postati državljani.

Čikaškim delavcem, ki so še nedržavljan, se nudi ugodna prilika za pridobitev prvih državljanških papirjev ali polaganje prošnje za drugi papir ob pondeljkih, ko večina tovarnen in drugih podjetij ne obratuje, in jim valed tega ni potreba pustiti dela. Urad John Kjellanderja.

klerna na "Superior Court" soba 437 v "Cunty Building" bo odprt ob pondeljkih, da se da delavcem priliko izrabit ta dan za dobavo državljanških papirjev. Pri njemu se dobi tudi knjižice, v kateri dobite potrebne instrukcije, kako postati državljan. Stane deset centov. Zahtevajte slovensko knjižico.

KOLENDARJI

so bili poslani še prve dni meseca januarja t. l. vsem društvenim tajnikom na naslove v imeniku v decembru.

Poslani so bili po ekspresni družbi, in vsak tajnik, ki še ni prejel koledarjev, naj se najprej informira pri najbližnji postaji ekspresne družbe, ako ležijo tam koledarji. Vse one, ki so se pritožile, da jih še niso prejeli in so jih pazneje prejeli, prosim, da mi naznanite sprejem koledarjev s popisnico: "Prejel sem koledarje." Bratje, treba je, da to storite, ker smo že toliko društvom poslali koledarje dvakrat, da jih ne ostane več za tretjo pošiljavo.

Filip Godina, upravitelj.

Ameriške vesti.

INDIJSKA ZAROTA PRED ZVEZINIM SODIŠČEM.

San Francisco, Cal. — Pri obravnavi proti Indijcem in Nemcem pred zveznim sodiščem je Starr-Hunt, ki je bil tovorni nadzornik na parniku "Maverick", o katerem državni pravdnik trdi, da je vozil municije in orožje za indijske rebelde, podal obširno poročilo o dogodkih.

Parnik je zapustil San Pedro, Cal. v aprilu 1915, da sreča na morju škuno "Annie Larsen", naloženo z orožjem in strelivom. Parnik je zgrešil škuno. "Maverick" je imel dobiti nova povelja od kapitana Henrika Ellisa, ki je zasledoval interniranemu nemškemu parniku "Ahlers" v Hilo na Havajskem otočju. "Maverick" je plul v Javo mimo Johnsonovega otočja, da zalži "Annie Larsen" z Hivili, če jo najde, ne pa radi tega, da razloži z nje orožje in municijo, ker so se bali, da je namen ekspedicije odkrit.

Parnik ni srečal škune in je nadaljeval svojo pot v Batavijo, pred katero se je zadržal 23. julija 1915. Starr-Hunt je dejal, da je tukaj stopil v zvezo s Teodor Helffenriekom in Emil Helffenriekom, bratoma bivšega nemškega zunanjega ministra.

Emil Helffenrich mu je povedal, da je za indijsko dogovorno vse pripravljeno. Toda orožja ni tukaj, ekspedicija je pri kraju in parnik "Maverick" bo prodan. Helffenricha sta mu dala kratek obveznice za \$24.780, da krije z njimi troške in da holandske oblasti ne pridejo na sled, če bo uvedena preiskava. Star-Hunt je njima izročil potrdilo.

Odpotoval je v Singapore, kjer so ga aretirale britske oblasti. Ko so mu pokazali fotografirano pismo, ki ga je poslal Teodor Helffenrichu, je razkril namen ekspedicije.

V decembru 1916 so ga prepeleli v London in v aprilu 1917 je dospel v New York, kjer so ga izročili zveznim oblastim.

V New Yorku se je sestel s Harry J. Hartom iz San Franciscusa, ki mu je razodel, da je denar za "Maverickovo" ekspedicijo dal Scharh, nemški podkonzul v San Franciscu. Medtem je škuna "Annie Larsen" z orožjem in municijo priplula v Hoquiam, Wash., kjer so jo zasegle zvezne oblasti.

PODJETNIKI SO NEVOŠČLJIVI.

Pittsburgh, Pa. — V vikli industrijalni šoli v New Kensingtonu izdelujejo študentje vojne potrebščine za vladu, da se praktično učijo dela. Izdelujejo orodje, ki služi za izdelovanje granat, in druge izdelke.

Dijaki dobe 50 odstotkov od profita, drugih 50 odstotkov pa gre za nakup šolske opreme.

Stvar je bila naznanjena tovarniškemu nadzorništvu. Prišel je nadzornik Norton in klasificiral šolo kot tovarno. Zadeva pojde zdaj pred vrhovnega tovarniškega nadzornika I. H. Walkerja, ki ima odločiti, če je šola res šola ali tovarna.

Zanimivo na stvari je, da podjetniki kriče, da primanjkuje delavcev, še bolj glasno pa zakriče proti šoli, ki izdeluje vojne potrebščine za vladu, ker ne odpade nanje nič profita.

NEVAREN KARAKTER.

Madison, Ind. — 21-letni Charles Born, ki je že sedel v poboljševalnici radi napada na nekega dekleta, je zaklal Annie Connell.

Connellova je odklonila njegovo ženitbeno ponudbo. Born je bil silno ljubosumen in Connellova je poslala, da jo spremi domov policaj, ker jo je bilo strah pred Bornom. Ko se je približala domu, je Born skočil iz zasede in ji zasačil kuhinjski nož v prsa. Connellova je stekla v hišo, toda kmažu je zatimila oči. Born se je podal šerifu, preje si je pa še prerezal roko za pestjo. Rana ni nevarna.

NEVARNI SMODNIK.

Penola, O. — Pet-letni Andrej Cottič in njegova enoletna sestrica Karolina sta se igrala z užigalnicami blizu smodnika v hiši. Smodnik se je zapalil in nastala

je razstreba, ki je hudo opekla oba po obrazu in životu. Prepeljali so ju z vlakom v okrajno bolnišnico v Pittsburgh, kjer sta kmalu po prihodu umrla.

Poslanica ameriškim Slovincem.

Prišel je čas, ko se odločuje usoda narodov, velikih in malih. Vsi Slovenci vemo, kaj bo z nami, ako zmaga Nemčija in ostane Avstrija, njena dekla, ohranjena. Jaz starec dvainosemdesetih let živim v Švici v pregnanstvu, najstarejši sem od slovenskih živčih političarjev. Moja prošlost, moja starost in izkušnost mi daje pravo, da zakličem ameriškim Slovincem nekoliko besed, ki mi prihajajo iz globočine srca.

Približuje se že grobu generacija, ki je bila z menoj in med katero sem deloval. Skupno s svojim dragim, danes že rajnim bratom pisateljem in politikom dr. Jožefom sem videl, kako je rastle ono malo drevesce, ko je smo zasadili v navdušenih dnevih tabornov od leta 1863. do 1868. Postavili smo s slovenskim združenstvom in posojilništvom eden jak kamen za stavbo moderne Slovenije. Pa ta moderna Slovenija je imela kal smrti v sebi. Odrezana od svojih bratov Srbov in Hrvatov, ogrožena od vsenemstva je bila posvečena smrti kljub slovenskemu delu, energiji in vsestrajnosti. Svetovna vojna nam je odkrila strašni prepad, pred katerim smo stali.

Smotroč iz svojega mirnega švicarskega kota na to veliko človeško tragedijo in krvolitje, sem bil vedno trdno prepričan, da bo demokratska načela izšlo zmaganosni iz te borbe, verujoč, da boče prišla ura, v kateri bodo povlašni narodi, ki so bili dosedaj ponižani, in da bodo tudi Slovenci osvobodeni težkega jarma, ki jih tlačil. Nemčija ne more več zmagati, proti njej je dvignila železna pest največja demokracija sveta, pod katero zakoni Viševite. Proti Nemčiji—Avstriji pa je vstal še nekdo drugi, avstrijski Slovani sami.

Neizmerna radost mi je napolnila srce, ko sem izvedel kako korajžno se držijo naši ljudje doma. Vse stranke, vsi staleži, ubogi in bogati, meščani in socialisti, knezoškof ljubljanski in zadnji kmetič in delavec so složni v eni stvari: mi moremo živeti sami, ako smo združeni s Srbi in Hrvati v eni državi, neodvisni, svobodni, demokratični. Mi vsi hočemo Jugoslavijo, osvobodeno od Nemcev in njih črnožoltih hlapcev. Vojaski sod, ječa in vislice jim pretijo, pa vendar imajo pogum, da zatiralcem in trinogom brusijo v obraz sveto resnico. Ali ni v dneš, ko kaže naš nesrečni narod doma toliko moralne sile, naša dolžnost, da vse storimo v uresničenje velikega, največjega narodnega ideala: to je, naše državne neodvisnosti! Drugače nam bodo rekli nekega dne: Svobodni ste bili in ničesar niste napravili, da postanemo neodvisni in da stvorimo sebi in svojim otrokom srečno novo svobodno domovino! Oni doma verujejo v Jugoslavijo, svobodno in neodvisno, pa jaz želim, da bi se o Vas Amerikancih mnogo reči, kakor je rekel Krist: Vera tvoja ti je pomagala, idi v miru!

Meni starec, ki sem pol stoletja bil v slovenskem javnem življenju, bo sledila ens vera v grob: Slovenci sami ne morejo živeti. Ako se ne ujedinijo s Srbi in Hrvati, izgubljeni so, dolelej najbolj jaki narod na svetu. Nemci jih bodo pometali v Adrijo. Sami se ne morejo ubraniti tisočletnega sovraga. Evgangelij slovenske politike mora biti jugoslovansko državno in narodno jedinstvo. — Dragi ameriški Slovenci! Ljubite naše brate Hrvate in Srbe. Srbi so prelivali svojo kri tudi za slovensko stvar, in danes brez krvoprelitja narodi ne morejo biti svobodni. Pomislite, koliko groznih žrtev so Srbi doprinašali za našo skupno veliko jugoslovansko stvar.

Stojim na robu groba in kličem Vam: Bodite složni, ne prepajate se, temveč poln duha slavne slovenske narodne discipline delajte vsi za našo svobodo. Samo v jedinstvu, bratski slogi in neumornem energičnem delu je naš spas. Najprej in pred

vsem ujedinijenje in oslobojenje! Nikdar še ni bil položaj Slovencev tako strašen, kakoršen je danes. Sveto pismo pravi: Listice imajo jame in ptice nebeška gnezda. In jaz Vam pravim: Slovenci pa nimajo kam položiti svoje glave! Nemška piketahyba danes vlada v lepi Sloveniji. Mi nimamo domovine, ne doma. Priporoti si jo moramo zvoza, pa v tej novi slovenski domovini, ki ne bo več ona od Drave do Sotle, nego od Drave do Vardara in Soluna, bo vsak od Vas imel kruha in zemlje in sreče dovolj. Pa to svobodo si moramo zaslužiti.

Moj sin je prišel preko neizmernega oceana v novi svet k Vam. Postal je to, kar je, po svoji energiji, volji in delu. Ni samo znanstvenik in pisatelj, temveč človek, ki je imel že dovolj posla, s praktično politiko. Prosim Vas, poslušajte njegove besede, in šele, ko ste ga čuli sodite.

Starec sem. Avstrija mi je konfiscirala vse, kar imam, ter pravi, da sem veleizdajnik. Ni mam doma, ne domače stroše. Tudi moj sin je vse žrtvoval, kar je dosegel kot plod svojega dela. Ali v mojem starem srcu je mlada nada in vera, da se bo uresničil naš veliki ideal, kajti čutim: Roka, Gospodova je z nami.

Imam samo eno željo, da bi se vrnil v svobodno jugoslovansko domovino Slovencev, Srbov in Hrvatov, in rekel bom: "Sedaj odpusti v milosti slugo svojega, Gospod, ker moje oči so videle odrešjenje.

Vam pa ameriški Slovenci, najsrčnejši slovenski rodoljubni pozdrav, da bi bilo Vaše složno narodno delo v smislu narodnega jedinstva in svobode plodno in da bi rešilo naš slovenski narod smrti. Bog živi Slovence, ujedinjene s Srbi in Hrvati!

Mihael Vošnjak, Colonge v francoski Švici, na Božič 1917.

Opomba uredništva: Objavili smo poslanico in želimo, da se sin gospoda Mihaela Vošnjaka prepriča na javnih shodih, kako sodijo ameriški Slovenci o Avstriji, ki jim je bila vedno mačoha. Med naprednimi Slovenci in slovenskimi socialisti ne bo naš Avstrijski! In če bo hotel poslušati slovensko ljudstvo, bo lahko tudi slišal njegovo mnenje o bodoči Jugoslaviji jasno in določno, in prepričan se bo, da takega mnenja ne morejo ustvariti posamezne osebe, ampak da prihaja iz ljudske duše. Ameriški Slovenci, več let živeči v republiki, znajo ceniti republikansko vladno formo. In le za tako vladno formo so pri volji delati in trpeti.

Kadar spremanite naslov, napišite vselej stari in novi naslov.

Zdravo telo, najboljše blago.

Ta znana prislovia je povsem resnična in umevna; zdravje je namreč edino bogastvo, katero premore večina ljudi. Ker je pa naš šelodec temelj zdravja, je torej neobhodno potrebno, da vedno pazimo in gledamo, da se bo odstranjevalo iz našega črevesja vse slabe in strupene snovi, če hočemo, da nas ne bo napadla kakšna občutna bolezen. Trinerjevo ameriško grenko zdravilo vino je za to najbolj zanesljivo sredstvo. Če imate kakšne šelodčne neprilike, vzemite vedno to vino in prepričali se boste kmalu, da je to vino neprekosno. Cena \$1.10. V lekarnah. — Dosti ljudi boleha vsled revmatizma, nevralgije, hrhtobola itd., ker še ne pozna Trinerjevega Linimenta. Vsled tega vas opozarjamo tudi na to zdravilo, ker hitro in zanesljivo odpraga. Osebito priporočamo ta Liniment pri mrazenju, izpahkih, oteklinah itd. Cena 35 in 65c v lekarnah; po pošti 45 in 75c. Joseph Triner Co., izdelujoči kemisti, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adver.)

NA PRODAJ JE

lepa, nova hiša. Sprejaj je prodajalna in dve sobi, spodaj pa klet. Zemljišče meri 24x40. Zraven je tudi hlev za živino. Na hitro roko se proda za \$1,800. Tu se nudi lepa prilika za Slovence, ker je ravno v sredini naselbine So. Burgettstown, Pa., kjer je naseljenih mnogo Slovencev. Oglasite se osebno ali pismeno: Peter J. Kievič, P. O. Box 276, Slovan, Pa.

JAVNI PREKLIC.

Cenjeni:— S tem želim obvestiti vse slovensko javnost potom tega oglasa v tem listu, da so vsa sumničnja in besedičenje o Jakobu Ambrožiču, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., neresnična.

Želim tudi obvestiti slovensko občinstvo, da kolikor jaz poznam gospoda Jakoba Ambrožiča, je oženjen, znančen, pošten in vreden vsega spoštovanja od rojakov v okolici kjer živi in vsepovsod. To izjavljam podpisani s spoštovanjem do njega. EGIDY KOVAČ, preje na Evelethu, Minn., sedaj pa v Clevelandu, Ohio.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja moj brat Frank Gračanin, pred letom in pol je bil v Bentleyville, Pa., sedaj pa ni veem kje je, ne kam je odšel. Druva je iz občine Ostarija, na Hrvatskem. Uljudno prosim vse cenjene rojake če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani za kar bom zelo hvaležen, ali pa če bo čital ta oglas naj se mi kar sam prijavi, poročati mu imam zelo važne stvari. Moj naslov je:

Matiče Gračanin, BENTLEYVILLE, PA. P. O. R. 402.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slovenskega, slov.-angl. razgovora za vsakdajne potrebe, navodilo za angleško pisanje, splošneje angleški pisanje in kako se postane ameriški državljan. Vrha tega ima knjiga dodaj največ slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priložnje angleščine in po bi smelo biti slovenskega naslovnika ki bi se knjige ne smel.

Knjiga trde in okume v platnu vezava (430 strani), volja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka, 530 W. 148th St., New York, N. Y. Pišite po cenik slovenskih knjig.

"HRENOLA" Cena je \$35.00

NAJNOVEJŠE VRSTE

GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka

FR. HREN & CO.

14 W. Kinzie St., 352 N. State St. Chicago, Ill.

Naši gramofoni igrajo vse rekorde.

Pišite po slovenski cenik.

Iščemo zastopnika.

Vsak, ki kupi en stroj št. 1918 dobi prosto: "Hinoči sem na vas bil", "Veseli godec", "Odpi dokle kamrilo", "Hroča mladost" plošče. Z naročilom je poslati Money Order, ali gotov denar v priporočnem pismu.

NEKAJ NOVEGA.

Ali že veste za edino slovensko brusilnico in trgovino z vse brivske opravé?

Jaz imam v zalogi najfinije brivne britve, pasove, stroje za striči lasa, ter sploh vse brivne in ročilne orodje prve vrste izdelka.

Z britvijem, ki vam jo jaz nabrusim za 25c do 50c si lahko prihranite letno do \$35 na samudi časa in drugih tudenostih.

Ako je vaša britev dobrega jekla vam jo nabrusim, ako pa vidim, da ni dobra vam jo zamenjam s polnim jamstvom in sicer za 25c do 75c.

Za one, ki se ne znajo sami briti imam na razpolago brivne stroje (Safety Razors), za katere sploh ni treba na ogledala in ne luči.

Mnogo jih je, ki zahtevajo cenik mojih izdelkov. Vsem tem naznanjam, da razpolijam in sprejemam britve, itd. iz vseh držav širna Amerike, sprajemam v popravo tudi vankovretne puške, samokrese. Tudi naročujem iste na željo naročnikom. Vedno skušam vsem dobro ustredi.

Vsa dela, popravila ali naročnine, se pošiljajo potom Parcel Pošte.

Zapomnite si, da sem edini slovenski specialist v št. stroki v Združenih državah. Ako mi ni močee postreči odjemalcu v njegovo korist in zadovoljnost, naj si vsak blagovolji odrati blago zastoj.

ROJAKI!

Ako potrebujete dobre britve, škarje, nože, itd. pridite ali pa pišite, na spodaj naznanen naslov, jaz jamčim dobro in točno postrežbo v vaše zadovoljnost.

Ne iščite enakih stvari po lekarnah ali mesnicah, ampak obrnite se do strokovnjaka in gotovo boste dobro postreženi.

Se priporočam vsem s bratskim pozdravom

F. K. BAUZON

CLEVELAND, OHIO. 5920 St. Clair Ave.,

Ohio State Tel Central 3074 K.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Škoro že 20 let se Trinerjevo zdravilo uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravoga vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čišanje od strani številnih odjemalcev. Malo povisanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo soper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo eno nekoliko povisati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogole draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za njo.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svojo stalitšo. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročeni in spoteti v šelodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino učisti šelodec in odstrani iz notranjosti drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so vsakaken bridog zivotnih tvarih zavirajoče pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakornih nepotrebno mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarčete ruščee vino. V zadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabote, kakor tudi v šelodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali ruderje in druge delavce, ko dolaje in vdihavajo plis, če rabite ta lek, boste našli v njem neprenehljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v korzu bolečine, zato pa jo stajati v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrplosti glenbov in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno raba znotraj. Posebno za ispiranje grla in ust; istotako za čiščenje nosu, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADJE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH NAESTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER Manufacturing Chemists 1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

Shod S. R. Z. v Calumetu, Mich.

(Nadaljevanje s prve strani)

ču se je poznalo, da je iz pripadatelne šole, kakaj možakar je hodil sementerja ter se zviljal, kakor bi ga bilo šepalo po trebuhu. In menda je bilo res temu tako. Zakaj, ko se je bil pobahal s korupcijo svojih lastnih rojakov, je prešel na neki londonski odbor, ki je po njegovem mnenju edina višja oblast za Jugoslovane na svetu ter pačil svoj žitek neprijazen obraz na vse mogoče načine. Pop je mislil, da je na priznici, pa jim sme pokati neoviran. Ali zmotil se je nadutež. Ker je po svoji zvijači prišel na govorniški oder — obljubil je namreč predsedniku, da se bo pečal izključno s Slovenskim Republičanskim Zdrženjem — in ker se ni prav nič oziral na dostojnost današnjega shoda in pa na svojo dano besedo, mu je predsednik odvzel besedo.

To pa je tega monarhističnega petelina tako razjezilo, da je odšel iz dvorane potegnivši za sabo ves evet nezavednih in zaslepljenih Hrvatov. Pametni hrvaški rojaki so pa še kljub temu ostali do konca zborovanja med nami ter pristopili k calumetski podružnici Slovenskega Republičanskega Zdrženja. Ta pop je imel očividni namen razbiti shod, kajti bil je tako breobziren in nesramen, da je hotel imeti prvi besedo. Ali predsednik je bil moč na pravem mestu ter mu je rekel, naj nekoliko potpi. Bo že se prišel na vrsto. In če bi ne bil svoje besede prisleparil, bi ne bil nikoli prišel na tem shodu na oder. Pa še bo lje tako. Sedaj vsaj vemo, pričemu smo. Sedaj se docela poznamo. Vi delujete za kralja, mi bomo delali pa za jugoslovansko federativno republiko. Uspehi bodo govorili za nas, ne pa za monarhistične peteline.

Potem nepotrebnem prizoru je predsednik prečital resolucijo, ki se glasi, kakor sledi:

Resolucija.

Stoletja in stoletja so ječali razni narodi v Evropi in podrugod v okovih in klečah raznih samopasnih in krutih dinastij. Tem krovosom so tlačili, tepeli, preli vali kri, ginili in umirali zanje. Placilo za vse to trpljenje jim je bilo še krutejše in hušje zatiranje.

Politične svobodščine ni bilo, gospodarskega napredka tudi ne, še manj pa narodne samostojnosti. Vse svoje duševne in gnotne sile so morali žrtvovati svojim tlačiteljem in zatiralcem, svojim krutim dinastijam, ki so zlorabljale lastnino zatiranih narodov v svoje samopasne namene.

Večkrat so se ti narodi izkušali otresti tega krivičnega in davečega jarma ter si prizadevali doseči svobodo. Vzplantele so se razne vstaje med njimi v to svrhu. Toda dinastije so imele vso moč v rokah, pa so vselej zvrtele in zadušile te upravičene vstaje kaznovala vstaje s smrtjo ter potem še huje zatirale in tlačile dotične narode.

Tudi Slovence in druge južne Slovane v Avstriji je zadel takšna usoda. Pa tudi ti so se prizadevali otresti krivične peze monarhističnega jarma avstrijskega. Prišlo je tudi med njimi dostikrat do takih vstaj, ki so se pa vedno končale avstrijskim monarhom v prid, a teptanim narodom pa v neznanško škodo.

Zrtev je bilo ogromno v življenju in premoženju, padlo je na tisoče in tisoče Slovencev, ki so se vrgli z vso silo v boj za pravico, v boj za opravičeno svobodo. Habsburška dinastija pa je še bolj razsajala med našim nesrečnim narodom ter še vnetejše zatirala vsak pojav narodnega gibanja. Avstrijska vlada, vedno in vselej slepo vdana vladajočemu članu habsburške hiše, pa v vsakem oziru sovraina zlasti Slovencev in ostalih južnih Slovanov, je vedno kar najbolj kratila tem narodom pravice, ki jim gredo po božjih in človeških postavah. Ustava je bila tej vladni samo krpa papirja.

Zatirala je vsako najmanjšo gibanje, v katerem so hoteli Slovenci izraziti željo po pravni vladni, po narodni svobodi, odklanjala jim slovenske šole, preganjala narodne borece, jih metala v ječo in obešala, dušila vsakršen napredek

na gospodarskem, političnem in narodnem torišču. Narod je moral v najbolj ogroženih krajih sam zadrževati ljudske šole ter gledati, da je šel vsaj deloma in približno vstrice drugih svobodnejših kulturnih narodov. Monarhistična vlada je pa vespovsod podpirala nemški in mažarski življenj ter našle niti zlasti med Slovenci in Hrvati straskarske prepire in spore. Na ta način je še lažje razširjala idejo šovinističnega pangermenzizma.

V takšnih razmerah je živel torej naš narod do sedanjega svetovnega požara. Izpočetka so bili ti trpinji mirni, ker so menili, da bo vojni čas iztrezil avstrijski vladni glavo, ali kmalu so uvideli, da so se kruto varali v tem svojem pričakovanju. Sedaj, ko se morajo Slovenci in ostali južni Slovani boriti za načela, ki niso njihova načela, ko se morejo bojevati za vlado, ki jim je delila mesto kruha kamenje, za dinastijo, ki jih je že odnekad davila in tlačila k tlom, sedaj, ko morajo ti narodi žrtvovati za svoje zatiralec vse, premoženje in življenje, sedaj je šele prav zavečelo to kruto in krivično zatiranje.

Nič ni izpametovalo avstrijske vlade, ker meni, da bodo ti narodi, toliko časa teptani, zaničevani in zatirani, da bodo ti narodi še nadalje ponižno hlapčevali brezsrčnim vladnim biričem. Ali tudi vlada se je prav pošteno urezala topot. Njeno kruto postopanje so postavili v parlamentu narodni zastopniki na sramotni kamen, in Slovenci pa ostali Jugoslovani so jeli dvigati glave, zakaj, prišli so do izpoznanja in zaključka, da jim ni ničesar več pričakovati odstrani monarhistične in samoderne vlade avstrijske. To izpoznanje jih je strnilo v edinstvo ter med njimi rodilo odločen odpor. Izobraženi kakortudi pripristi krogi so si segli v roke, strankarski boji so prenehali, klerikale, liberalci in socialisti delujejo skupno in vzajemno za **isto svobodo svojega naroda**. Duša, ki ga je zapustil veliki pokojnik dr. Krek med Jugoslovani, objema sedaj vse te narode ter jih spaja v eno entoto, ki je ne razdere nobena več sila na svetu.

Slovenci so si že odnekad želeli svobodo. Ali čim glasneje so izražali to željo, tem huje so bili zatirani, tepeni in teptani. Zato so že do grla siti tega monarhističnega robstva ter si žele jugoslovansko državo, si žele živeti svobodno v krogu svojih sorodnih narodov-Hrvatov in Srbov.— Toda obenem pa koprne po državni obliki, ki jim bo jamčila svoboden in neoviran razvoj v gospodarskem, političnem in narodnem oziru. Ker bi jim nobena monarhistična država ne mogla jamčiti takšne svobode, ne marajo drugačne državne oblike, kakor **ono federativno republiko**. Hočejo se na vsak način otresti guile in preperele pa nazadnjaške avstrijske monarhije, hočejo se oprostiti habsburške tlake, ali ne marajo nobene nove monarhije. Ne marajo priti z dežja pod kap. Slovenci in ostali jugoslovanski narodi so čvrsta, zdrava, žilava in nadarjena ljudstva. Zato pa zaslužijo, da dosežejo popolno gospodarsko, politično in narodno svobodo. To bo neizmerne vrednosti zanje same, a tudi obenem velikega pomena za bodoči svetovni mir. Ti narodi bodo, če osvobojeni, vrli sodrugi drugih svobodnih ljudstev, ter se razvijali v prid vsemu človeštvu.

Slovensko Republičansko Zdrženje si je nadelo nalogo, storiti vse, kar mu je mogoče storiti a postavnimi sredstvi, da bo za Slovence in vse ostale Jugoslovane uveljavljeno geslo, po katerem naj imna vsak narod pravico do samoodločevanja o svoji usodi in o bliski svoje vlade. Noben narod ne sme ostati ali priti pod vlado, ki je ne mara.

Slovensko Republičansko Zdrženje deluje z vsemi danimi sredstvi za narodno svobodo Slovencev v okviru Jugoslovanske federativne republike, ki mora temeljiti na sledečih načelih:

1. Spoštna, enaka, tajna in proporcionalna volilna pravica brez obzira na spol za vse politične in administrativne zastupe.
2. Narodni referendum in inicijativa.
3. Odgovornost vseh javnih funkcionarjev.
4. Javno izvrševanje zunanje politike.
5. Popolna enakopravnost vseh državljanov.

6. Popolna svoboda besede in tiska.
7. Popolna svoboda pouka in vesti.
8. Nevtiralnost vseh oblasti v razrednih bojih.

Slovensko Republičansko Zdrženje smatra za svojo največjo dolžnost to, da kar najujanjše pokaže tukaj dejanske razmere, ki morajo biti vpoštevane ob reševanju jugoslovanskega vprašanja.

Slovensko Republičansko Zdrženje dela v popolnem soglasju s slovenskim narodom v stari domovini zakaj, le-ta si vroče želi doseči pravico do samoodločevanja o svoji usodi in obliki svoje vlade ter priti izpod sedanjega tiranskega režima v državo svobode, ki ne more biti drugačna, kakor v obliki federativne republike. Obenem se pa tudi docela strinja z načeli Združenih držav, ki zahtevajo, naj dobe vsi narodi, mali in veliki pravico do samoodločevanja o svoji usodi in vladni.

Vlada Združenih držav prav dobro ve, da se Slovenci in ostali južni Slovani nikakor ne strinjajo z avstrijskim vladnim sistemom habsburške dinastije pa jih ne smatra za sovrzne tujece, čeprav je z avstrijsko vlado v vojnem stanju. In lahko se vsak prepriča, da se v tem oziru prav nič ne moti.

Calumetski Slovenci in Hrvati se zbrani na javnem shodu, prirejenem dne 27. januarja, 1918. Se z vso iskrenostjo in resnostjo pridružujemo ciljem in smotom Slovenskega Republičanskega Zdrženja, ker jih smatramo za edino pravo, pravilno in napredno, in ker se docela skladajo z načeli Združenih držav, za katerih svobodo vidi izvrševanje tudi življenje in premoženje če treba.

To resolucijo so navzoči zborovalci sprejeli enoglasno ter potem jeli pristopiti v calumetsko podružnico S. R. Z., ki bo imela svojo ustanovno sejo dne 24. februarja zopet v mestni dvorani, in ki šteje že sedaj okoli sto članov.

Ker je bil ves program izčrpan, je predsednik zaključil to velevažno zborovanje.

Če pomislimo, kakšne razmere vladajo na Calumetu med našimi in hrvaškimi rojaki, kako milačni so nekateri vplivni možje v tem oziru, kako vročekrvni in vnet zavorniki nebeških in posvetnih kraljestev je hrvaški črednik zaslepljenih ovčic, potem moramo reči, da se je shod prav imenitno obnesel, in skilleatelj je lahko popolnoma zadovoljen z njim. Led je prebit. Na Calumetu je začele politično zanimanje med našimi rojaki in veliko, veliko ljudi odobrava cilje Slovenskega Republičanskega Zdrženja, a nihče pa ne mara, da bi dobil naš narod v starem kraju novo ali staro monarhijo. Proč z monarhizmom, dolj z avtokratizmom in žilava svoboda v federativni republik! je sedaj geslo, ki gre od ust do ust med ljudmi naše velike in lepe slovenske pa hrvaške naseblbine.

P. J. Špehar, zapisnikar.

Naznanila in vabila

Brooklyn, O. — Pozivam člane društva Brooklyn, št. 123, S. N. P. J., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje redne seje (dne 27. Op. uređ.). Na dnevnem redu bo za rešiti več važnih stvari, valed tega je potrebna velika udeležba članov.

Oliver, Minn. — Naznanjam članom društva Sparta, št. 61, S.N.P.J., da se v bodoče naše seje vsako tretjo udeležijo v mesecu o polnih popoldnih. Udeležijo se ej številnejše kot dosedaj. — Naznanjam članom v tej okolici, ki bi želeli pristopiti k naši jednoti, da je naše društvo sklenilo sprejemati nove člane pristopine prosto do meseca julija. Sedaj se vam nudu ugodna prilika s malimi stroški postati član naše jednote. — Frank Lab, tajnik.

Sublet, Wyo. — Naznanjam članom društva Bratje Slovenci, št. 267, S.N.P.J., da je bil neovinjen tajnik valed odboda v drugi kraj pristljen odstoptiti od svojega urada in na seji 20. januarja sem soper jas prevzal mesto tajnika. V vseh tajniških zadevah se v bodoče obratuje na moj naslov: Frank Noer, box 82, Sublet, Wyo.

Lincota, Ill. — Opozorjam člane društva Zagorski Zvonovi, št. 116, S. N. P. J., da se v obližnjem številu udeležijo k društvenih sej. Navduje, plačuje vsake prispevke v priložni mesecu, najbolje, če mogoče vsa seja, da ne bo treba tajniko s svojim poročilom čakati do 24. v mesecu. — Prilporečam vam, da vsakrat prešitate pravila, posebno kar se tiče bolniške podpore, da se odpornost neodnastim in neopozornim. Društveni odbor se more ravnati po pravilih. Vsekako, kdor želi, se mora takoj javiti tajniku in iskati zdravniško pomoč, ako boe biti družbene podpore po pravilih. Člani našega društva, ki žive izven Lincote, naj se naznanijo pismeno in urede druge formalnosti, ki jih zahtevajo pravila. V vseh takih zadevah, če vam ni kaka točna juma, pogledajte v pravila, pa bo van v redu. Ako se boste ravnali po teh navodilih, se boste prikrajani na bolniški podpori, kar se je zadnje čase že večkrat zgodilo na škodo članom. — Andrew Sprague.

Člani v društvenem in leven društvu tega okrožja prijavijo tajniku. Za odložene člane bo veljaven datum pošnega pečata. Nekateri člani si tolažijo pravila po svoje. Nekateri, odloženi od društvenega sodeča čakajo toliko časa, da odpravijo. Potem gredo k zdravniku, da jim izpolni nekatera vprašanja in potem se k javnemu notarju, da jim stvar zapiseše in s tem mislijo da se popolnoma zadostili pravilom. Zaposnite si, da take nakaznice niso veljavne, ker tajnik ni nič vedel o bolniški, dokler ni prejel bolniške nakaznice. Tak bolnik ne prejme bolniške podpore in za to nepravilnost dolži potem tajnika. V tem izum je večkratne izkušnje. Ker sem se ravnal po pravilih, so me posamezni člani zbadali, dokler jim nisem dokazal s pomožjo dobrih članov, da so oni in ne jaz kršili pravila. Jaz drage volje pojasnim pravila vsakemu, kdor me vpraša za svet.

Ako v kakem slučaju sam nisem na jasnem glede kake točke ali zapletene zadeve, pišem po pojasnila glavnemu tajniku, ki mi razloži vse potrebno in jaz potem pojasnim zadevo prizadetim članom. — Pravila naše jednote so veljavna za vsa društva enako in v tem oziru ne delajo nobene izjeme. Valed tega jih moramo vsi spoštovati, nikakor pa jih ne smemo tolažiti drugače, kot ko v obliki tajnika.

Bon Air, Pa. — Naznanjam članom društva Napredni Slovenci, št. 254, S. N. P. J., da je bil sklep zadnje društvene seje 27. januarja, da se bo vsakega, ki se ne bo udeležil dveh zaporednih seji, kaznovalo v smislu društvenega sklepa. Izvzeti so le bolniki in tisti, ki bodo imeli za odsotnost opraviljive vzroke. Mnogokrat pridejo pred društvene seje zadeve večje važnosti, toda navzočih je le par članov in o stvareh se ne more sklepati tako, kot bi se moralo, valed malega števila navzočih članov. Prosim, da se to spoštiva. — Anton Jakobe, začasni tajnik.

Elly, Minn. — Spodaj podpisani naznanjam članom društva Sokol, št. 20, S.N.P.J., da sem bil na seji 27. januarja izvoljen tajnikom tega društva. V bodoče se v vseh tajniških zadevah obratuje na moje imeno. — Anton Bolka, box 242, Elly, Minn.

Katon, N. Mex. — Naznanjam članom društva Zvezda, št. 297, S.N.P.J., da se v bodoče društvene seje vrše v novih prostorih na 120 S. First St. — Udeležite se seje 10. februarja v obližnjem številu. Te seje naj se udeležijo tudi vsi neovinjeni odborniki za leto 1918, da se jih zapiseže, kot zahteva opravilnik društvenih sej. — Sklep zadnje društvene seje je bil, da se bo vsakega, ki se ne bo ravnal po temu sklepu, kaznovalo s enomesečno suspendacijo. — Vinko Pole, tajnik.

Bradock, Pa. — Vabilo na plesno veselico, ki jo priredi društvo Napredni Slovenci, št. 300, S.N.P.J., dne 9. februarja v litvinski dvorani. Igrala bo ujaljska godba pod vodstvom John Palehka. — Na to zabavo so uljudno vabljeni Slovenci, kakor tudi bratje Hrvatje, da se je udeležijo v najboljšem številu. — Za dobre plačke in prigriček bo kar najbolje preskrbljeno. — Thomas J. Petrovec, tajnik.

Is urada Združenih društev S.N.P.J. v št. 113 Kanasa. — Opozorjam društva, ki spadajo pod skupno zastavo, da pošljejo svoje zastopnike na skupno sejo, ki se bo vršila 3. marca t. l. ob 2. popoldne v Frontenau. Ker so društva naše organizacije vanko leto praznovala prvi majnik, se bo tudi na naši prihodnji seji sklepalo o tem. — Ob enem se bo tudi razpravljalo o slavnosti demokratske razvija zastave. Poleg teh, bo na dnevnem redu še več drugih važnih stvari, valed tega je potrebno, da pošljeje svoje zastopnike na to sejo. — Anton Šulzer.

Glensby, Ill. — Opozorjam člane društva Liliya, št. 95, S. N. P. J., naj se v obližnjem številu udeležijo društvenih sej, zlasti, da točneje vrše svoje dolžnosti kot bolniški obiskovalci; v nasprotnem slučaju bomo prisiljeni ravnati po pravilih. — Geo. Pohar, tajnik.

Southview, Pa. — Pozivam člane društva Zidrami se Trpin, št. 265, S. N. P. J., da se udeležijo seje dne 10. februarja. Na dnevnem redu bo plačno glasovanje glede odložitve konvencije. — Ob enem je potrebno, da vsi člani, oziroma naročniki poravnajo zaostalo naročnino. Poravnajte jo kar na seji. Kdor se ni naročil, ga prosim, naj se naroči na naš dnevnik. Kolikor več naročnikov, tim bolje se bo vdirceval list. — Tajnik.

Nottingham, O. — Naznanjam članom društva Zavedni Sosedeji, št. 158, S. N. P. J., an sklepe društvene seje dne 13. januarja t. l. Vsakega člana, ki se ne bo udeležil treh zaporednih sej, se bo suspendiralo za 14 dni bolniške podpore. Izvzeti so samo bolniki in tisti, ki morajo delati. Drugih izgovorov ne poznamo. — Vsekako, ki dobi sporočilo obiskati bolnika, mora izvršiti to nalogo in o stanju bolnika poročati na seji. Kdor se je ne more udeležiti, mora svojo pismeno izjavo poslati po kateremu drugemu članu društva. Kdor se ne bo ravnal po tem sklepu, ga razdere goraj omenjena kazen. — Imamo člane, ki žive blizu društvenega sodeča, se bo takomlakrat udeležijo seje, da bi jih skoro ne poznali, dasiravno sem član društva že mnogo časa. Skoroaj vsi člani stanažeje komaj petnajst minut boda, in nekateri celo manj od prostora, kjer se obratujejo društvene seje, toraj bi se bila za njih igraše udeleževati se seji. Se je temu odpornost, je treba drašiti njih odredbi. — Navduje se na pogostejše udeleževanje društvenih sej, da nam bo jim lahko delovali v prosech društva. — Se eno željo imam in ta je, da bi si člani pri plačevanju društvenega namesta preskrbeli dovolj drohiza in mi s tem olajjali delo. Prosim, da udeležite se sklepe in tudi moj apel glede drohiza. — Tudi vsa opozorjam, da se seja prične ob 10. dopoldne in ne nekaj minut predpoldne, kot mislijo nekateri. — V. Koler, tajnik.

Great Falls, Mont. — Naznanjam članstvu društva Narodni Bratje, št. 202, S. N. P. J., da se vremeniti datum društvenih sej. Mesto vsak drug petek v mesecu bomo zborovali od sedaj naprej vsako drugo soboto v mesecu ob 7. zvečer. Društvenim zdravnikom za leto smo izvolili dr. R. E. Frlizella. — Prilporečam tokajnim članom in tudi članom izven društvenega okrožja, naj se v vseh društvenih zadevah ravnajo satasčno po pravilih. S tem mi prihajate mogoče dela in pisanje in pri razviti nesporodnih vpm ne bo treba zavzati krivde na tajnika, kar se tako rado dogaja. Blagovolite plačevati vase društvene prispevke vsaj do 24. v mesecu. Ako je vam to iz enega ali drugega vzroka nemogoče, sporočite zedve tajniku ali blagajniku in pojasnite položaj. V pismu navodite, da ste pripravljani dostaviti plačati prihodnji mesec in s tem se boste izognili bolniški suspendaciji. V slehnjih bolniški naj se

člani v društvenem in leven društvu tega okrožja prijavijo tajniku. Za odložene člane bo veljaven datum pošnega pečata. Nekateri člani si tolažijo pravila po svoje. Nekateri, odloženi od društvenega sodeča čakajo toliko časa, da odpravijo. Potem gredo k zdravniku, da jim izpolni nekatera vprašanja in potem se k javnemu notarju, da jim stvar zapiseše in s tem mislijo da se popolnoma zadostili pravilom. Zaposnite si, da take nakaznice niso veljavne, ker tajnik ni nič vedel o bolniški, dokler ni prejel bolniške nakaznice. Tak bolnik ne prejme bolniške podpore in za to nepravilnost dolži potem tajnika. V tem izum je večkratne izkušnje. Ker sem se ravnal po pravilih, so me posamezni člani zbadali, dokler jim nisem dokazal s pomožjo dobrih članov, da so oni in ne jaz kršili pravila. Jaz drage volje pojasnim pravila vsakemu, kdor me vpraša za svet.

Ako v kakem slučaju sam nisem na jasnem glede kake točke ali zapletene zadeve, pišem po pojasnila glavnemu tajniku, ki mi razloži vse potrebno in jaz potem pojasnim zadevo prizadetim članom. — Pravila naše jednote so veljavna za vsa društva enako in v tem oziru ne delajo nobene izjeme. Valed tega jih moramo vsi spoštovati, nikakor pa jih ne smemo tolažiti drugače, kot ko v obliki tajnika.

Vabilo na veliko plesno veselico in zabavo
katero priredi
Jugosl. Socialistični Klub št. 118
v Canonsburg, Pa.
dne 9. zeb. l. l. v dvorani društva "Postojnska Jama"

Začetek točno ob 8 uri zvečer.

Vstopnina za moške je \$1.25, dame so prosto vstopnina.

Domaća godba bo igrala izvrstne poskotice; tako si bodo plesale z veseljem "drgnil podplate".

Uljudno vabimo vsa slovenska občinstva domače in bližnje okolice, še posebno pa vabimo vsa društva in vse Socialistične klube iz Meadowlands, Lawrence in "Mind Vrh" iz Sygan, Pa., in vsa društva vseh Jednot in Zvez v okolici Canonsburga, da se gotovo in polnoštevilno udeležijo te krasne zabave v mirnem sijnem večeru, pa na toplem. Mladenci in možje le pridite vsi in pripravite s seboj vaše spremljevalce na zabavo, imeli bomo vsega na razpolago na želodčno potrebo bo skrbel izvoljeni odbor in Jožef Potocar, slovenski mesar.

Torej na svidenje dne 8. februarja, 1918, kliče vam ODBOR!

Vabilo na Plesno Veselico
katero priredi
Društvo "Zvesti-Bratje"
št. 89, S. S. P. Z.
dne 9. Februarja 1918.

To je na pretpustno soboto zvečer

v SYGAN, PA., v dvorani društva "Bratstvo" št. 6. S.N.P.J.

Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Uljudno vabimo vsa sosedna društva kakor tudi vse rojakinje in rokaje iz bližnje okolice, da se te veselice polnoštevilno udeležijo.

Za izvrstno godbo kakor tudi za dober prigriček bode preskrbljeno najbolje.

Vstopnina za moške 50c. — Dame proste vstopnina.

Torej na svidenje na pustno soboto zvečer!

Vabl ODBOR.

Vabilo na MAŠKARADNO VESELICO
katero priredi
Društvo "ROŽA NAPREDNOSTI"
št. 320 S. N. P. J.

v soboto dne 9. februarja t. l. v Slovenski dvorani na White Valley, Pa.

PRICETEK TOČNO OB 6 URI ZVEČER.

Vstopnina za moške \$1.00. Ženske v spremstvu možkih so proste vstopnina. — Za maskirano, moške \$1.00 in ženske pa 25c.

Najuljudnejše vabimo vsa slovenska društva u White Valley, Pa. in bližnje okolice, kakor tudi vse slovensko občinstvo, da se mnogoštevilno udeležijo te naše veselice.

Najlepše in najsmeknejše maske dobe nagrade.

Za dobro in točno postrežbo bode skrbel odbor.

Vabl ODBOR.

VELIKA MAŠKARADNA VESELICA
katero priredi
Žensko Društvo št. 47 S. S. P. Z.

V SOBOTO 9. FEBRUARIA 1918 ob 7:30 URI ZVEČER
v NARODNI DVORANI, vogal Racine Avenue in 18te ceste.

Vstopnina 25c za osebo v predprodaji; pri vratih 35c za osebo.

Vstopnice se dobe v predprodaji in pri vseh članih društvu.

VELIKO KRASNIN IN KORISTNIH DOBITKOV.

Za obilen obisk se priporoča ODBOR.

IZ GLAVNEGA URADA

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA

Opominjam tajnike, ki se niso pisalnega papirja in hrastovih listke za naročnino papirja, da jih pošljejo na gl. urad do onega meseca februarja, da se ni poizkusilo, da se ni poizkusilo, da se ni poizkusilo...

Letna seja glavnega odbora S. N. P. J.

(Konec.)

Br. Radišek poroča o aferi A. ... Br. Radišek poroča o aferi A. ... Br. Radišek poroča o aferi A. ... Br. Radišek poroča o aferi A. ...

Ostrta seja 18. januarja popoldne.

Navzoči so vsi. Br. Predsednik ... Navzoči so vsi. Br. Predsednik ... Navzoči so vsi. Br. Predsednik ... Navzoči so vsi. Br. Predsednik ...

Br. Hrast predloži pritožbo ... Br. Hrast predloži pritožbo ... Br. Hrast predloži pritožbo ... Br. Hrast predloži pritožbo ...

Br. Verderbar vpraša, kaj se ... Br. Verderbar vpraša, kaj se ... Br. Verderbar vpraša, kaj se ... Br. Verderbar vpraša, kaj se ...

mesечно plačo \$75 ne more izhajati.

Br. Zaverтник omeni, da br. ... Br. Zaverтник omeni, da br. ... Br. Zaverтник omeni, da br. ... Br. Zaverтник omeni, da br. ...

Br. Math Turk, prvi tajnik ... Br. Math Turk, prvi tajnik ... Br. Math Turk, prvi tajnik ... Br. Math Turk, prvi tajnik ...

Br. Verderbar omeni, da se ... Br. Verderbar omeni, da se ... Br. Verderbar omeni, da se ... Br. Verderbar omeni, da se ...

ei in predložijo poročilo konvenciji.

Br. Godina priporoča, da se ne ... Br. Godina priporoča, da se ne ... Br. Godina priporoča, da se ne ... Br. Godina priporoča, da se ne ...

Dalje prosi br. Godina, da bo ... Dalje prosi br. Godina, da bo ... Dalje prosi br. Godina, da bo ... Dalje prosi br. Godina, da bo ...

Br. Godina priporoča, da gl. ... Br. Godina priporoča, da gl. ... Br. Godina priporoča, da gl. ... Br. Godina priporoča, da gl. ...

Br. Zaverтник priporoča, da se ... Br. Zaverтник priporoča, da se ... Br. Zaverтник priporoča, da se ... Br. Zaverтник priporoča, da se ...

POZOR SLOVENSKI IGRALCI!

Imam na prodaj harmoniko ... Imam na prodaj harmoniko ... Imam na prodaj harmoniko ... Imam na prodaj harmoniko ...

PREMOGARJE POTREBUJEMO

NANT-Y-GLO COAL MINING CO., NANT-Y-GLO, PA. ... NANT-Y-GLO COAL MINING CO., NANT-Y-GLO, PA. ... NANT-Y-GLO COAL MINING CO., NANT-Y-GLO, PA. ...

Naznanilo

Naznanjam vsem bližnjim ... Naznanjam vsem bližnjim ... Naznanjam vsem bližnjim ... Naznanjam vsem bližnjim ...

Na prodaj je

Grocerijska prodajalna in ... Grocerijska prodajalna in ... Grocerijska prodajalna in ... Grocerijska prodajalna in ...

August Zajc

Naznanjam svoj rojakom v ... Naznanjam svoj rojakom v ... Naznanjam svoj rojakom v ... Naznanjam svoj rojakom v ...

RAD BI IZVEDEL

za naslov mojega prijatelja ... za naslov mojega prijatelja ... za naslov mojega prijatelja ... za naslov mojega prijatelja ...

Očeta Mollingerja čislajo

In na tisoče ljudi se je oprilec ... In na tisoče ljudi se je oprilec ... In na tisoče ljudi se je oprilec ... In na tisoče ljudi se je oprilec ...

MOLLINGER MEDICINE CO., 14 East Park Way (N. E.) Pittsburgh, Pa.

Zastoni

krasni slovenski koledar za leto 1918. ... krasni slovenski koledar za leto 1918. ... krasni slovenski koledar za leto 1918. ... krasni slovenski koledar za leto 1918. ...

The Paris Pharmacy

AMERIŠKO-SLOVENSKA PRATIKA ZA LETO 1918. ... AMERIŠKO-SLOVENSKA PRATIKA ZA LETO 1918. ... AMERIŠKO-SLOVENSKA PRATIKA ZA LETO 1918. ...

Br. Verderbar vpraša, kaj se

naj stori s člani, ki stopijo v ... naj stori s člani, ki stopijo v ... naj stori s člani, ki stopijo v ... naj stori s člani, ki stopijo v ...

Informacijski biro srhake vlade

je poslal prošnjo na "Prosveto," ... je poslal prošnjo na "Prosveto," ... je poslal prošnjo na "Prosveto," ... je poslal prošnjo na "Prosveto," ...

Slovensko književno društvo

in Dubuque, Iowa, pozdravlja gl. ... in Dubuque, Iowa, pozdravlja gl. ... in Dubuque, Iowa, pozdravlja gl. ... in Dubuque, Iowa, pozdravlja gl. ...

Upravništvo "Proletarca"

piše da je bil jednotni oglas ... piše da je bil jednotni oglas ... piše da je bil jednotni oglas ... piše da je bil jednotni oglas ...

Br. Verderbar predloži prošnjo

sestre Georgine Lesar, tajnice ... sestri Georgine Lesar, tajnice ... sestri Georgine Lesar, tajnice ... sestri Georgine Lesar, tajnice ...

Br. Zaverтник priporoča, da se

gl. odbor aranžira ponovni kontest ... gl. odbor aranžira ponovni kontest ... gl. odbor aranžira ponovni kontest ... gl. odbor aranžira ponovni kontest ...

JOHN VOGRICH, preds.

IVAN MOLEK, zapis.

CAS.

Edina Slovenska revija ... Edina Slovenska revija ... Edina Slovenska revija ... Edina Slovenska revija ...

Br. Ambrožič predlaga, da pri

bodoči reviziji pred konvencijo ... bodoči reviziji pred konvencijo ... bodoči reviziji pred konvencijo ... bodoči reviziji pred konvencijo ...

V znanem našem prilljču (basementu)

Velika slavnostna razprodaja čevljev!

Razprodaja se prične v sredo jutro ob 8 uri—naš 10,000 parov čevljev je napredaj — po tako nizkih cenah, kakor niti prej ...

3696 PAROV ŽENSKIH ČEVLJEV VREDNI PO \$5.00, \$6.00, \$7.00 IN \$8.00 NAJNOVIŠE VEŠTE ZA NAMO 2.95 ... 3945 PAROV "DOROTHY DODD" VREDNI PO \$5.00 IN \$6.00 S GUMBI IN 2 ROKO SVIVANI ČEVLJI 1.95 ... 4275 PAROV ŽENSKIH \$6.00, \$10.00 DO \$12 VREDNI ČEVLJI 3.69

FREDNO KUPITE NAJ. IZOLATE SE V SLOVANSKEM ODDELKU ...

THE ROSENBAUM CO. PITTSBURGH, PA. 2% Green Trading Stamps to Addition to BEST VALUES.

NAS SLOVANSKI ODDELEK VAM POMAŽA PRI NAKUPU NAS SLOVANSKI TOI MAS VAM SO VSE NAJKAŠAL V PRODAJALNI TAJNO DA BO ŠTE HITRO DOŠLI VSE KAS ŠELITE KUPITI.

Glavni ured Tel. Lawndale 3090
Slovensko in posojilno društvo "PROSVETA"
FRANK KRENEK
Izvestna Postreba
vokal 27. ulica in Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

SLOVENEK
Zeli službe v kaki trgovini ali za-
družni prodajalni. Veseli tudi
knjigovodstva. Sprejme tudi ka-
ko drugo primerno delo. Vsa pis-
ma naj se pošljejo na UPRAVNI-
ŠTVO "Prosveta", 2657 South
Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Piše Gregor Korobač
pl. Gajzla.

vajno hranilne znamke, dovolju-
jete svojimi mladoletnimi sinovom,
da se gredo boriti za slobodo in
čast zvezdnate zastave, pa sanja-
te, da ste patrijotični! Pejte no
spat! Ali pa pridite sem na svete
Klase cesto in se boste naučili.
Kupite si cizo, prodajajte patri-
jotizem na funte, pijte kot jes-
har, da ste patrijotični da bo vsak
ferdaman, kdor se vam drzne u-
govarjati — pa boste patrijoti,
zreli za sedma nebesa. Lahko se
tudi malo primojdušate, lahko
spreminjate barvo kot prehlajen
kameleon, samo vsaka druga be-
deda mora biti: patrijotizem. V tem
je vsa postava in preroki. "Ide-
alna ideja in poceni," sem si mi-
šlil, odgovoril pa nisem nič.
Predno končam, vam hočem za-
spati še eno veliko skrivnost, pa
nikar nobenemu ne povejte. Pri-
jatelj Jože iz Kamonskega Grad-
ca v Pennsylvaniji mi je obljubil
kupiti nov luftšif, ker je sedanjí že
ves od mraza in starosti raspokan
kot arec zakrknjenega pečlarja.
Mož ve, da mi reporterska služba
z vsami pritlikinami daje pač pre-
cej dela, dohodkov pa niti toli-
ko, da bi si nabavil ene poštee
hlače. Seveda do obupa je pri pa-
tentiranem optimistu, kot sem jaz
še daleč. Ako pride do skrajnosti
pojdem pa v penzijo na Sand-
wich Island. Tam je tako gorko,
da zadostuje en sam slannat
predpasnik za celo galuniforno
in sveži sendviči rastejo kar na
drevju. Letina kaže izborno in
sendviči so zdaj ravno v najlep-
šem evetju.
Gajzla.

PAIN-EXPELLER
je postal domača beseda v vsaki slovenski družini
radi neprebojivega čina pri tolikih bolečinah in
nadlogah.
Sedajne razmere so nas primorale, povzati ceno na
35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane
iste kakovosti in da enako učinkuje.
S tem imate jamstvo, da staso, dobro sredstvo s isto
močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nizjo
ceno ničvrednih ponaredb.
Start, pravi Pain-Expeller dobeta je v zavrtku kot je
tu naslikan. Pri kupovanju pazite na ekdro znamko,
na besedo Loxol in na naše ime.
Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekar-
nah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je ko-
ristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat
toliko.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, po-
tem je to vaša krivda. Vsa lahko izveste, ako se na-
ročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne
novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za
celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi
društveni tajniki in še drugi pooblašenci. — Naslov
za "PROSVETO" je
2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki v Pittsburghu
in po zapadni Pennsylvaniji ne pozabite mojega naslova, kadar potrebu-
jete JAVNEGA NOTARJA in TOLMAČA. Vskemu jamčim dobro in po-
šteno delo.
ANTON ZBASNIK
Slovenski javni Notar in tolmač
Soba 102 Bakewell Bldg. vokal Diamond in Grant Sta.
Pittsburgh, Pa.
Tel.: Court 3459 Nasproti Court House.

NAKLADALON
z družinami in samec potrebuje.
THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMANN, KY.
Bliznje mesto je Hazard, Ky. Ferry, Co. "Drift" rov. Premog je visok 4
čevlje in 4 pale. Ni škrljavine. Delo v strojem. Stalno delo. Bolji delavec za-
služi od \$80.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprte svetilke se rabijo. Prodajalne
dobre hile z električno rasvetlilavo in vodo se doba v najem za \$1.50 od sobe.
Sole in cerkve. Pridite osebno ali pa pišite na: The Reliance Coal & Coke Co.,
Glomann, Ky.
Vaemite Louisville Nashville E. K. iz Winchester, Ky ali pa iz McRoberts, Ky.

Največja Sl. zlatarska trgovina
Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Sepne in stenske ure, pretane in medaljontke vsih Slav. Jednot in
Zvez, broške, zapetnice, diamantne pretane in lavaliče, verišice I. & d.
POPRAVLJAMO: ure in druge slatnino po niki cen.
PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV
in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke me-
solna odplačila. Pišite po senik, kateri se vam polije brezplačno, ali
pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.
Najboljše blago. Najnižje cene.

KLOBUKI Najnovejše
mode,
\$2.00 modri, rujavi in zeleni
\$2.50 \$3.00 \$3.50 \$4.00
Baržunasti klobuki (žameta-
vi) 4.50
črni, rujavi in zeleni.....
Belaj & Močnik
Trgovina z moške opravo
in krojačnica.
6205 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.
Kape iz kožnevine,
fino izdelane
Flanelaste srajce \$2.00
sive, ru jave, in
modre (navy blue) \$2.50
75c, \$1.00, \$1.25 \$2.50
\$1.50 \$1.75 \$4.00
\$2.00 \$2.50 \$4.50
\$5.00
Pošiljamo v vse drža-
ve v Ameriki postlaine
PROSTO. \$6.00
\$7.00

Veliki dogodki se dogajajo v le-
tošnjem predpustu. Naj nihče ne
sodi, da mislim na obeči. Obečt
po mojih nazorih sploh ni nikak
velik dogodek, vsaj zame ne, ker
nisem še nikdar in tudi nikoli ne
pričakujem igrati kakke principi-
jelne vloge pri taki priliki. "Kaj
morem sirota zato?" — Oni dan
ata se senator iz Pennsylvanije in
senator iz Illinois v Washingto-
nu prerakala radi pune. To je veli-
ku dogodek, ker v zveznem senatu
se ne sliši vsak dan kaj takega,
posebno ne sedaj, ko se govori
največ o puškah in kanonih. To je
dober "point" za nas zastarane
pečlarje. Če se hon. senatorji la-
hko pripravijo glede pune, zakaj
bi se včasí ne sporekli hon. pečlar-
ji, posebno kadar je heatless ali
sweetless day! To gre v zapisnik
in zgodovino.
Drugi velik dogodek je bila ve-
selica združenih slovenskih dru-
štev v Chicagu, ki je bila prire-
jena v korist S. R. Z. Velik dogo-
dek veselice ni bila zato, ker je
bila veselica, kajti teh je v Chica-
gi itak toliko, da primanjkuje so-
bot in nedelj in se mestna uprava
že ukvarja z načrtom nove pratke,
ki bi vsebovala več praznikov
— pomembna je bila radi tega,
ker je pri tej priliki skupno nasto-
pilo šestnajst slovenskih društev.
Pomislite, to se je zgodilo v Chi-
cagi, kjer so si Slovenci medicé-
bojno tako tuji, kot menda nikjer
na svetu. Eni so delali, drugi so
šivicali in tretji zmrzovali in to vse
za narod in za ideje S. R. Z.
Po ustnem izročilu mi je znano,
da je tudi finančni minister plesal
od veselja.
Velik dogodek tretjega reda je,
da se v letošnjem predpustu rajda
katoliških svečenikov navdušuje
za pravoslavnega kralja.
Dogodek velikanskega pomena
(No.4) se je pred par dnevi od-
igral v zakajenem Chicagu. Ves
zmrzal sem plesal zvečer preko
snežnih zametov mimo znane ka-
toliške cerkve. Okna v pritličju so
bila razsvetljena in jaz sem se ču-
dil kako da večernice tako dolgo
trajajo. Vlekel sem na uho, da
vjajem kak "Gospodine pomi-
luj," mesto tega pa je zadonela
skoki okna marzeljeza, pomislite:
naša divna marzeljeza, prečerno in
veselo, da so zaplesale snežinke v
rezkem zimskem zraku! Sledilo je
gromovito ploskanje in jaz sem še
enkrat pogledal, da li res stojim
reed cerkvi. Pa se nisem motil.
Pozneje sem zvedel, da ni nihče
omdelil in tudi turn kralja Davi-
da se ni podri.
Svetovna vojna je izučila zem-
ljane, kako prezervirati različne
stvari, da se nepokvarjene ohrani-
njo celo vrsto let. Vedel sem, da
se dajo prezervirati paradizniki
in repa, buče in čebula, sladolei
in zelje, bob, hruške in česen, ni-
sem pa znal, da se morejo tako
spravljati tudi posravci. Oni dan
pa sem se sešel v Ongavi dvorani
z Ongavo Mico, ki mi je izročila
pehar pozdravov od nekega so-
rodnika v stari domovini, ki so
bili stari natančno šest let. In po-
mislite, bili so popolnoma dobro
ohranjeni in niti malo plesnjivi!
Pretekli teden sem dobil od pe-
člarskega sodruga v Clevelandu i-
menitno lekcijo in temeljito raz-
pravo o pravem patrijotizmu. "Vi
v Chicagu in okolici ate same šle-
ve," mi piše. "Kupujte vladne za-
dožnice in mislite, da je to prak-
tično! Slišal sem, da je neka or-
ganizacija, pri kateri imaa tudi ti
neka bresede, kupila za sedemdes-
et tisoč dolarjev Liberty bondov,
pa si domišljujete, da ste storili
patrijotično delo! Nakupujete

RAD BI IZVEDEL
za svojega brata Frank Černe, ki
me je pred kratkim iskal v listu
in se nahaja nekje na zapadu. Jaz
sam nisem tega oglasa opazil, iz-
vedel pa sem po osebi, katera je
njemu zelo dobro znana. Torej če
mu je drago se oglašiti tudi meni,
svojemu bratu, naj piše na naslov
Andrej Černa, 1171 Norwood Rd.,
Cleveland, Ohio.

Proletarec
je slovensko glasilo socialistično
stranke v Ameriki. Vsa delavca
in rojaki, ki se zanimaa za social-
izam, bi ga moral redno čitati
prave silke socializma.
Narodna znamka \$2.00 na leto,
\$1.00 za pol leta.
Naslov: PROLETAREC
6005 W. 51st St.
CHICAGO, ILLINOIS

FRANK BREGANT
Se priporoča rojakom in man-
cem za obilen obisk. Frenetično,
dobra pišava in fine smodke.
Točna in dobra postreba.
(Tel. Hanover 4986.)
223 Reed St., Milwaukee, Wis.

FRANK FUZER
Pri meni se dobi stanovanje
in hrana ob vsaki priliki. Pose-
bno pozornost obračam do pot-
nikov. Dobra in točna postre-
ba.
225 Reed St.—Tel. Han. 3043 y.
MILWAUKEE, WIS.

Potrebujemo
100 Slovenskih premogarjev. Dela
se z elektriko, rabijo se odprte
svetilke, nove kompanjske hile,
stalno delo. Ni kompanjskih pro-
dajala. Pridite z orodjem pri-
pravljeni za delo. Oglasite se pri
Superintendentu v Meadowlands
Coal Co. Unijaki premogokop.
Premogokop Nev. 2, Arden, Pa.
P. O. C. all pa St. Louis E. R.
Seleznicia.
all pa Premogokop Stev. 2, Avella,
Pa. — Wabash, E. R. Seleznicia.
Ako je vam ne mogote priti oseb-
no, tedaj nam pišite. Mi imamo
vedno dovolj novov in dela se pri
nas šest dni v tednu.

KUPUJEM IN PRODAJAM
stare in
rabljene
HARBORE
inbure-
kajne in
druga po
stvarno
Sprejemam
in
ALUMINIUM
SULFAT
in
Kupujem
in
prodajam
R. V.

\$18,500,000.00
Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ
DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE,
HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI
TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.
To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni.
Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad
28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal
za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obvez-
nic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest
let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hi-
poteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgu-
bili kupci.
Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipo-
tečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.
Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih
markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.
AMERICAN STATE BANK
J. F. Stepina, preda. Em. Beranek, podpreda.
Adof J. Krass, blag.
Pod nadzorstvom "Chicago Clearing
House". V zvezi s poštno hranilnico Zdrž.
1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulico,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE
Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš bol denar za črne du-
ve." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še
zdravi in mladi, da boste imeli nekaj na stara in onemogla leta.
Vsak slovec mora paziti in hraniti, ka le to je edina pot, ki
vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date na stran, se lahko
ceni kot temeljni kamen poslojja za katerim vsaki stremi. Dobre
je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna
pogača: kamen na kamen palača". Najtežje je početak ali bra-
podetka si nikdar nišesar. Zatorej pričnite viagati vaš denar iz
danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z
vlogo enega dolarja dobita vaše bančno knjižico.
Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3%
obresti od njega.
Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.
Prodajamo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v za-
jem varne hranilne predale.
Sprejemo upisa za parobrodno potovanje v stare domovine po
vojni.
KASPAR STATE BANK
1800 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitok znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdka
Zastave, regalice, znake, kape, pečate, in vse potrebšine za društ. in jet.
Delo prve vrste. Cena nizka. Slovensko čevljo pošiljamo zastoj.
F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA
2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, polj-
skem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša pe-
sebnost so tiskovine za društvo in trgovca. — — — — —
"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH
brat silarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča omenjena roj-
kom šrom Ameriki.
Kadar potrebujete ali kupujete slatnino n. gr. ure, verišice,
pretane, broške itd., se obrnite name, kar bodea dobili blago prvi
vrste.
VSE GARANTIRANO!
V zalogi imam znake, pretane, privraka, broške raznih Jednot in svit.
FRANK STONICH
7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 606, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY
JOSEPH MARINČIČ, lastnik.
5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Slovenska trgovina s trami, slatnino, brilanti, Columbia gram-
ofonske plošče različnih jezikov, sprejemamo v popravilo ure, slatnino
gramofone vse kar se tiče te stroke, delo jamčim. Kadar želite kupiti
ure, slatnino ali gramofon uprašajte mene za ceno, stane vas samo 2c po
polti, pripravite si stem dolarja. Ne pozabite goso "svoj k svojim".
Se priporočam. JOSEPH MARINČIČ, slatar, 5805 St. Clair Ave.

NAZMANILO IN PRIPOROČILO
Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da sem preselil moje tigre
vino v nova moderna vretena prostora na 6217 St. Clair Ave.
Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za nakup
moške in deška oprave.
Popolna zaloga moške oprave za delo in praznik. Moderna kroja-
čnica. Točna postreba, delo jamčeno, cene zmorne.
Priporoča se
JOHN GORNIK,
6217 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.